

אישור התקנון לעבודת הממשלה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס , בהתאם לסעיף 31(ו) לחוק יסוד: הממשלה, לאשר את התקנון לעבודת הממשלה על השינויים שהוטמעו בו, בנוסח המצורף בזה.

דברי הסבר

רקע כללי

תקנון עבודת הממשלה התקבל בהחלטה מספר 3 של הממשלה מיום 5.4.2009, בהתאם לקבוע בסעיף 31(ו) לחוק יסוד: הממשלה, לפיו "הממשלה תקבע את סדרי ישיבותיה ועבודתה, דרכי דיוניה ואופן קבלת החלטותיה אם דרך קבע ואם לענין מסוים".

המדובר על תקנון קבוע, העובר מממשלה לממשלה, אשר לאורך השנים נעשו בו שינויים והתאמות.

מזכירות הממשלה ערכה עבודת מטה מסודרת שמטרתה תיקון כולל של התקנון והתאמתו כמסמך אחיד.

בתקנון נעשו שינויים מהותיים, כמו גם שינויים טכניים ולשוניים רבים.

התקנון הוצג ליועץ המשפטי לממשלה, אשר העיר את הערותיו, שהוטמעו בנוסח במלואו.

להלן ההסברים לכל השינויים **המהותיים** בתקנון עבודת הממשלה תוך הפנייה לסעיף בתקנון -

- **סעיף 4 לתקנון – תוכן ההצעה** – פרוט הנתונים שיכללו בדברי ההסבר להצעה להחלטה לממשלה הועבר לנספח א' לתקנון. בנוסף, בדברי ההסבר לתקנון נערכו השינויים הבאים:

- הוסר שדה "חלופות להצעת ההחלטה";

- הוסף שדה סיווג הצעת החלטה - לצורך השינויים המתוכננים בעבודת הממשלה בהיבטי התכנון, הניהול והבקרה אחר ההחלטות המתקבלות בה, גובשה מתודולוגיה לסיווג ההחלטות השונות. הסיווג ייקבע מהו המידע שייכלל בהצעת ההחלטה המובאת לממשלה, יאפיין את הדרך בה תטופל ותאושר ויקל, בהמשך, על הליכי המעקב והבקרה אחר יישומה המלא. בנספח א' לתקנון מפורטים הסיווגים לאפיון סוג ההחלטות שמתבקשת הממשלה לקבל ותחום הפעילות המרכזי בו עוסקת ההצעה. המסמך מיועד למשרדי הממשלה אשר יידרשו לסווג את הצעות ההחלטה, סיווג אשר ייקבע באופן סופי על ידי מזכירות הממשלה.

- **סעיף 5 לתקנון – הצעה הכרוכה בפעילות שר אחר** - הצעת החלטה הכרוכה בפעולת שר אחר תוכל לקבל את התייחסות השר האחר בתוך שבועיים ימים; מזכיר הממשלה יוכל להאריך את מועד קבלת התייחסות השר האחר בעוד שבועיים ימים; ראש הממשלה יוכל להאריך או לקצר מועד זה.

- **פרק 9 - אמנות** - עודכן הסעיף העוסק באישור ואשרור אמנות בינלאומיות ובהסכמים בינלאומיים. התיקון הוצג למשרד החוץ, משרד המשפטים והכנסת להערותיהם. הערות הכנסת ומשרד המשפטים הוטמעו במלואן. הערות משרד החוץ הוטמעו בחלקן.

- **סעיף 15 לתקנון – סדר הדיון** – הוספת האפשרות לראש הממשלה לקבוע את סדרי ההצבעה בדיון בממשלה.
- **סעיף 16 לתקנון – שאלות** – הוסר האיסור על פרסום מראש של שאלות בין השרים.
- **סעיף 17 לתקנון – הצבעות** – הוספת אפשרות לפיה ראש הממשלה יקבע בעת המצאת סדר היום לשרים כי רק שרים הנוכחים בדיון יוכלו להצביע, למעט שר שנעדר מן הארץ ומונה לו ממלא מקום.
- **סעיף 18 לתקנון – החלטה שלא בישיבת ממשלה** – משאל בעל-פה של החלטת ממשלה יבוא לכדי סיום בתוך 12 שעות מעריכתו, אם תמכו בו רוב מבין חברי הממשלה. ראש הממשלה רשאי לקצר או להאריך מועד זה. סעיף 38 לתקנון מחיל זאת גם על ועדת שרים.
- **סעיף 19 לתקנון – בדיקה מקדמית למינויים** – הבהרה כי השרים נדרשים, בטרם הבאת מינוי לממשלה, להעבירו לבדיקה מקדמית, הכשר ביטחוני ולעריכת הסדר ניגוד עניינים.
- **סעיף 20 לתקנון – מינוי נציגי משרדים אחרים לוועדה או מועצה** – שינוי החובה בתיאום בין שר הממנה נציגים לוועדה או מועצה ממשרד אחר, כך שהשר הממנה ידרש רק לפנייה מוקדמת לשר האחר, ולא יהיה חייב בהיוועצות (כך שלא תתאפשר הטלת וטו על מינוי הוועדה על-ידי אי-מתן מענה).
- **סעיף 21 לתקנון – ייצוג הולם בוועדה ובמועצה** – הדגשת החובה לפי דין לקדם ייצוג הולם במינוי ועדה ומועצה. סעיף זה הוסף בהתאם לסיכום יושבת ראש ועדת השרים לקידום מעמד האישה בחברה הישראלית בישיבת ועדת השרים מיום 12.01.2010.
- **סעיף 26 לתקנון – סדר יום של ועדות השרים** – הוספת אפשרות לראש הממשלה להורות ליושב ראש ועדת שרים לדחות קיומה של ישיבה בעניין מסוים, או לא לדון בעניין מסוים, או לא לקבל החלטה בעניין מסוים, מטעמים מיוחדים שיובהרו ליושב ראש הוועדה.
- **סעיף 27 לתקנון – השתתפות בוועדות השרים** – הוספת הוראה מקבילה לזו של ישיבות הממשלה.
- **סעיף 28 לתקנון – מקום ישיבות ועדות השרים** – ועדות השרים תתקיימנה בירושלים, אלא בנסיבות מיוחדות ובתיאום עם מזכירות הממשלה.
- **סעיף 30 לתקנון – ועדות שרים בראשות ראש הממשלה ובהשתתפותו** – ראש הממשלה יכול לבחור להשתתף בישיבת ועדת שרים, אז יראו אותו כחבר הוועדה, אלא אם כן החליט אחרת.
- **סעיף 31 לתקנון – ממלא מקום יושב ראש ועדת שרים** – הממשלה רשאית למנות ממלא מקום קבוע ליושב ראש ועדת שרים.

- **סעיף 36 לתקנון – הצבעות בוועדות שרים** – נקבע מפורשות כי זכות ההצבעה על הצעה המובאת להחלטת ועדת שרים נתונה לשרים חברי הוועדה בלבד.
- **סעיף 39 – דיון בערר** – אם מוגשים עררים על-ידי שני חברי ממשלה ואחד מבקש לדון בממשלה, יידון הערר בממשלה; נעדר השר העורר מן הדיון בערר שהגיש, יידחה הדיון בערר למועד אחר, אלא אם הסמך השר העורר שר אחר להציג את הערר במקומו, והודעה על כך נמסרה מראש למזכיר הממשלה; הוכרע ערר בוועדת שרים, רשאי ראש הממשלה להורות כי ההחלטה לא תקבל תוקף של החלטת ממשלה וכי יתקיים דיון נוסף בערר במליאת הממשלה.
- **סעיף 40 לתקנון – קביעת הנהלים ביחס להחלטות ועדת שרים שהן על דעת הממשלה** – דין החלטות ועדת שרים שהן על דעת הממשלה כדין החלטת ממשלה בישיבתה והן תצורפנה לפרוטוקול החלטות הממשלה; אין להגיש עליהן ערר; סמכות זו אינה ניתנת להעברה לוועדת משנה. ראש הממשלה רשאי לקבוע כי יתקיים דיון נוסף בהחלטה שהתקבלה, בין בממשלה ובין בוועדת השרים, וביצועה של ההחלטה יעוכב עד לתום הדיון הנוסף בהחלטה שהתקבלה.
- **סעיף 41 לתקנון – ועדות משנה של ועדות שרים** – החלטת ועדת משנה תקבל תוקף של החלטת ועדת שרים כעבור שבוע ימים ובתוקף של החלטת ממשלה כעבור שבועיים נוספים; ערר על החלטת ועדת המשנה יידון בוועדת המשנה, ויקבל תוקף של החלטת ממשלה בתוך שבוע ימים.
- **סעיף 47 לתקנון – סדר היום ודיוני ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי** – הוסף כי ראש הממשלה ראשי לקבוע את סדרי הדיון, הכינוס וההצבעה בוועדה.
- **סעיף 51 לתקנון – דין החלטות ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי** – החלטות הוועדה תשלחנה לחברי הממשלה ולגורמים הנוגעים לביצוע ההחלטה.
- **סעיף 60 לתקנון – יידוע שרים על טיוטת חוק ממשלתית** – עם כינונה של ממשלה חדשה, או עם הצטרפותו של שר חדש לממשלה, יפיץ מזכיר הממשלה רשימה של טיוטות החוק אשר הונחו על סדר יומה של ועדת השרים לענייני חקיקה וטרם אושרו.
- **סעיף 63 לתקנון – הגשת הצעת חוק לכנסת** – הוספת החובה כי עמדת הממשלה תחייב את נציגי הממשלה בעת הדיונים בוועדות הכנסת.
- **סעיף 64 לתקנון – חזרה מהצעת חוק** – הוספת אפשרות לראש הממשלה, על דעת הממשלה, להודיע לכנסת כי הממשלה חוזרת בה מהצעת חוק ממשלתית.
- **סעיף 65 לתקנון – הצעת חוק של חברה הכנסת (הצעת חוק פרטית)** – הוספה כי מזכיר הממשלה יעביר הצעת חוק פרטית לשרים בסמוך לקבלתה ובטרם הדיון בוועדת השרים לענייני חקיקה; קביעה כי ערר על הצעת חוק פרטית ידון בוועדת השרים, אלא אם השר העורר ביקש לדון בה בממשלה; קביעה כי אם נעדר השר העורר מן הדיון בערר שהגיש, יידחה הדיון למועד אחר, אלא אם הסמך השר העורר שר אחר להציג את הערר במקומו והודעה על כך נמסרה מראש למזכיר הממשלה, או אם אישר ראש הממשלה קיומו של

הדיון שלא בנוכחות השר העורר, והודעה על כך נמסרה לשר העורר; הדגשת העובדה כי עמדת הממשלה ביחס להצעת חוק פרטית מחייבת את נציגי הממשלה בעת דיונים בכנסת.

- **סעיף 69 לתקנון – נסיעות חברי ממשלה לחוץ לארץ וקביעת ממלאי מקום –** הוספת ההחלטה כי ככלל, נסיעת ראש הממשלה לחוץ לארץ תובא לידיעת הממשלה; השמטת החובה לציין האם מתלווים לשר עובדי מדינה ומספרם (הדבר ממלא כפוף לשיקול דעתם של מנכ"לים); השמטת החובה להגיש את ההודעה על נסיעת שר לחוץ לארץ שבועיים לפני הנסיעה; הכפפת נסיעת סגן שר לאישור השר העומד בראש המשרד; קביעת חובה לפרסם ברשומות ולהודיע ליו"ר הכנסת על ממלא מקום ראש הממשלה.
- **סעיף 70 לתקנון – תמליל של דיוני הממשלה וועדות השרים –** קביעת תמלילים בסיווג "סודי ביותר"; קביעה מפורשת כי התמלילים ישמרו במזכירות הממשלה ולא יועברו לגורמים אחרים, לרבות שרים; קביעה כי העיון בתמלילים אסור, למעט לחברי הממשלה; הותרת אפשרות למזכיר הממשלה לאפשר עיון בתמלילים לשרים ובנסיבות מיוחדות גם לעובדי ציבור ולמי שנשא דברים בממשלה.
- **סעיף 71 לתקנון – פרוטוקול הדיונים וההחלטות של הממשלה ושל ועדות השרים –** קביעה כי הנחיות ראש הממשלה או יושב ראש ועדת שרים יירשמו בפרוטוקול.
- **סעיף 75 לתקנון – פרסום ברבים –** קביעת האפשרות כי מזכיר הממשלה רשאי להתיר פרסום ברבים של סדרי היום, הצעות להחלטה והחלטות ועדות השרים אשר קיבלו תוקף של החלטות ממשלה, בנוסף להחלטות ממשלה.
- **סעיף 76 לתקנון – אי-פרסום על ידי משרדים –** מתן אפשרות גם למזכיר הממשלה לאשר לשרים פרסום ידיעות על דיונים והחלטות של הממשלה.
- **סעיף 82 לתקנון – הצעות בדבר סדר יום של ישיבות הכנסת –** קביעה מפורשת כי מזכיר הממשלה יפעל מטעם ראש הממשלה או הממשלה בכל הקשור לסדר היום של הכנסת, בתיאום עם השר המקשר וכמפורט בתקנון הכנסת.
- **סעיף 84 לתקנון – שאילתות –** במקרה שקיים ספק מיהו השר ששאלתה נוגעת לתחום אחריותו, יקבע מזכיר הממשלה את השר שישב לשאלתה.
- **פרק י"ג: מעקב אחר ביצוע החלטות מדינה –** שינוי נהלי מעקב אחרי החלטות ממשלה: אם נקבה הממשלה בהחלטה גורם שאחראי למעקב אחרי ביצוע אותה החלטה – הוא אחראי למעקב ולדיווח למי שנקבע בהחלטה; ראש המל"ל אחראי לעקוב אחרי החלטות ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי; הממונה על התקציבים במשרד האוצר אחראי על מעקב אחר ביצוע החלטות המתקבלות במסגרת דיונים על תקציב המדינה; המעקב אחר שאר ההחלטות יתבצע על-ידי מזכירות הממשלה (במקרים בהם ראש הממשלה לא הטיל את המעקב על גורם אחר במשרד; המעקב על-ידי מזכירות הממשלה יתבצע בדרך של פנייה לשרים, כאשר הדבר מתבקש ובנסיבות העניין; מזכיר הממשלה רשאי לפנות לכל גורם בממשלה לקבלת מידע בנוגע לביצוע כל החלטות ממשלה שהיא; השרים אחראים לעדכן את תוכנית העבודה הממשלתית בהתאם להחלטות הממשלה. הוספת

החובה על שר לעדכן את תוכנית העבודה המשרדית בהתאם להחלטות ממשלה ביצועית או החלטה על הנעת תהליך עבודה – בתוך שלושה חודשים מקבלת ההחלטה.

נתונים תומכי החלטה ומידע מחקרי

לא רלוונטי.

היבטים ביצועיים

לא רלוונטי.

השפעות אפשריות להחלטה (כלכלה, חברה, סביבה וממשל)

לא רלוונטי.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

לא רלוונטי.

חלופות להצעת ההחלטה

לא רלוונטי.

הזיקה שבין ההצעה לבין יעדי הממשלה

לא רלוונטי.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

תקנון עבודת הממשלה אושר בהחלטת ממשלה מספר 3 מיום 5.4.2009.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת חוות דעת של היועצת המשפטית של משרד ראש הממשלה.

מוגש על ידי ראש הממשלה

כ' באב התשע"ב
08 באוגוסט 2012

היועצת המשפטית

ירושלים, כ' באב התשע"ב
08 באוגוסט 2012
תיק: 07 - החלטות ממשלה כללי
מזהה מלי: 328044D

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה:

אישור שינויים בתקנון עבודת הממשלה.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

סעיף 31(ו) לחוק יסוד: הממשלה קובע כי: "הממשלה תקבע את סדרי ישיבותיה ועבודתה, דרכי דיוניה ואופן קבלת החלטותיה אם דרך קבע ואם לעניין מסוים". בהתאם להוראות סעיף זה, אימצה הממשלה ה-32 בהחלטת ממשלה מספר 3 מיום 5.4.2009, את תקנון עבודת הממשלה (להלן: "התקנון"). מכוח סמכותה האמורה רשאת הממשלה לשנות את סדרי עבודתה שנקבעו על ידה, ועל כן אין מניעה משפטית לשינוי התקנון על ידי הממשלה.

השלכות משפטיות של ההצעות לשינוי התקנון:

הסעיפים המצוינים להלן אינם מעוררים קשיים משפטיים, ברם יש מקום ליתן את הדעת להשלכות של השינויים המוצעים. חוות דעת זו מתייחסת לסעיפים שעשויה להיות להם השלכה על עבודת הממשלה, ולא לכל השינויים המוצעים.

סעיף 5 - הצעה הכרוכה בפעילות שר אחר - מוצע להוסיף את סעיף 5(ב)(3) שיקנה סמכות לראש הממשלה לקצר או להאריך את משך הזמן שניתן לשר להעברת עמדתו, ביחס להצעת החלטה לממשלה שהגיש שר אחר, והנוגעת לתחום סמכותו. על פי סעיף 5(ב) לתקנון משך זמן זה עומד על שבועיים. כעת מוצע להקנות למזכיר הממשלה את האפשרות להאריך את מועד קבלת ההתייחסות בשבועיים ימים, וכן להקנות לראש הממשלה סמכות לקצר או להאריך את משך הזמן לתגובה לכל פרק זמן שהוא.

סעיף 17 - הצבעות - סעיף 19(ג) לתקנון קובע כי שר הנעדר מישיבת ממשלה בנושא פלוני, יכול להצביע במסירת הודעה מראש למזכיר הממשלה. התיקון המוצע קובע סייג לאפשרות זו, ועל פיו רשאי ראש הממשלה לקבוע בעת המצאת סדר היום לשרים, כי בהצבעה מסוימת לא ייספרו קולות של שרים שלא נכחו בהצבעה. לאור ההסדר

הקובע כי יש להודיע לשרים על החלטה זו בהודעה מוקדמת בעת הפצת סדר היום, ולאור הסייג המאפשר לשר השוהה בחוץ לארץ להצביע באמצעות ממלא מקומו, השינוי מידתי ומאוזן.

סעיף 20 - מינוי נציגי משרדים אחרים לוועדה או מועצה - סעיף 22א לתקנון קובע כי שר המבקש למנות לוועדה או למועצה נציג משרדו של שר אחר, יעשה זאת בתיאום עם השר הנוגע בדבר. כעת מוצע כי בעת מינוי נציגים ממשרד אחר למועצה או לוועדה, לא יידרש השר הממנה להיוועץ בשר האחר, אלא לפנייה מוקדמת בלבד. מחד גיסא, שינוי זה מונע אפשרות של הטלת וטו בפועל על המינוי על ידי אי מענה, אך מאידך גיסא, פוגע שינוי זה בסמכות השר ביחס לעובדי משרדו ולמטלות המוטלות עליהם. משמעות הדבר כי שר עלול לקבל פניה המודיעה על מינוי עובד משרדו לוועדה או למועצה, מבלי שתהיה לו יכולת להשפיע על עצם המינוי, ועל הפגיעה האפשרית בעבודת העובד במשרד, לאור המינוי.

סעיף 30 - השתתפות ראש הממשלה בוועדות שרים - סעיף 31א(ה) לחוק יסוד הממשלה קובע כי הממשלה רשאית למנות ועדות שרים ולפעול באמצעותן. הדבר נעשה באמצעות החלטת ממשלה הקובעת את שמות חברי ועדות השרים. בתיקון מוצע כי ראש הממשלה ישתתף בוועדת שרים לפי בחירתו, ומשהשתתף, יראוהו כחבר הוועדה, אלא אם כן החליט אחרת. משמעות הדבר היא שאין צורך בהחלטת הממשלה למנוי ראש הממשלה לוועדת שרים, וחברותו בה היא אוטומטית אם בחר להשתתף בה כחבר. תיקון זה יוצר מצב שבו לא ניתן לדעת באופן ודאי אם ראש הממשלה חבר בוועדה אם לאו.

סעיף 39 - דיון בערר - ראש הממשלה רשאי להורות כי ערר שהוכרע בוועדת שרים לא יקבל תוקף של החלטת ממשלה וכי יתקיים דיון נוסף בערר במליאת הממשלה. סעיף זה מקנה לראש הממשלה זכות ערר נוספת על הערר הקיים (תיקון לסעיף 38 לתקנון).

סעיף 63 - הגשת הצעת חוק לכנסת - הוספת החובה כי עמדת הממשלה תחייב את נציגי הממשלה בעת הדיונים בוועדות הכנסת. חובה זו מעוגנת בהנחיית היועץ המשפטי לממשלה 1.1005 "הופעת נציגי הממשלה בפני ועדות הכנסת- חובה לייצג עמדה התואמת את עמדת הממשלה", המטילה חובה על כל נציגי הממשלה להציג את עמדת הממשלה בפני הכנסת, ולכן אין בסעיף זה שינוי מהמציאות המשפטית הקיימת.

סעיף 64 - חזרה מהצעת חוק ממשלתית - סעיף 55ב) לתקנון קובע כי במקרים שאינם סובלים דיחוי, ניתן להודיע לכנסת על משיכת הצעת חוק ממשלתית על פי החלטה של השר שהביא את החוק לכנסת, בהסכמת ראש הממשלה ויו"ר וועדת השרים לענייני חקיקה, "על דעת הממשלה". התיקון המוצע מציע מנגנון נוסף למשיכת הצעת חוק ממשלתית במקרים שאינם סובלים דיחוי, וזאת באמצעות החלטת ראש הממשלה, שאף היא תהיה "על דעת הממשלה". יצוין כי מלשון סעיף 55ב) לתקנון לא ברורה משמעות הביטוי "על דעת הממשלה". נראה כי הכוונה היא שהחלטת ראש הממשלה, או הודעת השר שהביא את החוק לכנסת בהסכמת ראש הממשלה ויו"ר וועדת השרים לענייני חקיקה, יחשבו כאילו התקבלו "על דעת הממשלה".

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

סעיף 26 - סדר יום של וועדות השרים - סעיף 27 לתקנון קובע כי סדר היום של וועדות השרים ייקבע על ידי יו"ר וועדות השרים. התיקון המוצע מקנה לראש הממשלה סמכות להורות ליו"ר וועדת שרים לדחות קיומה של ישיבה בעניין מסוים, או לא לדון בעניין מסוים, או לא לקבל החלטה בעניין מסוים, מטעמים מיוחדים שיובהרו ליושב ראש הוועדה. תיקון זה מקנה למעשה לראש הממשלה זכות וטו על דיונים בוועדות.

מובהר בתקנון כי הסעיף אינו חל על ועדות שרים הפועלות על פי חוק.

סעיף 40 - החלטות וועדות שרים "על דעת הממשלה" - סעיף 40(א) לתיקון המוצע (בתקנון סעיפים 24(ב) ו-48), קובע כי הממשלה יכולה להחליט כי החלטות וועדת שרים תהיינה "על דעת הממשלה", כלומר תקבלנה תוקף מיידי של החלטת ממשלה ולא ניתן יהיה לערור עליהן. סעיף 40(ב) לתקנון אף קובע מפורשות כי לא ניתן לערור על החלטות וועדות שרים שהן על "דעת הממשלה". עם זאת, סעיף 40(ד) המוצע מקנה לראש הממשלה סמכות לעכב ביצוע החלטה שהתקבלה בוועדת שרים "על דעת הממשלה" עד לקיום דיון נוסף בנושא. למעשה בסעיף זה מוקנית לראש הממשלה זכות ערר על החלטות וועדה שהתקבלו "על דעת הממשלה", שמעמדן הוא כהחלטות הממשלה עצמה.

בתיקון זה מוצע למעשה, לשנות את המשמעות של החלטת וועדת שרים "על דעת הממשלה", ולקבוע כי משמעות הביטוי היא, שהחלטה שהיא על דעת הממשלה מקבלת תוקף מיידי של החלטת ממשלה, אלא אם ביקש ראש הממשלה לקיים עליה דיון נוסף. יובהר כי ככל שתבחר הממשלה להקים בעתיד וועדת שרים "על דעת הממשלה", או לקבוע כי החלטה מסוימת של וועדת שרים תהיה "על דעת הממשלה", באופן סופי, יהיה צורך לציין זאת במפורש בהחלטה, כי לראש הממשלה לא תהא סמכות לקיים דיון נוסף בהחלטה, וכן לציין כי האמור בהחלטה זו הוא למרות האמור בסעיף 40(ד) לתקנון עבודת הממשלה.

קושי נוסף הוא כי לא נקבע תוך כמה זמן רשאי ראש הממשלה לקבוע דיון נוסף בהחלטת ועדת השרים שהיא "על דעת הממשלה", ונמצא כי הוא רשאי לעשות זאת בכל זמן שהוא. הדבר יוצר חוסר ודאות באשר למידת הסופיות של החלטת ועדת השרים שהיא "על דעת הממשלה".

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

בתיקוני התקנון המוצעים הוטמעו הערות היועץ המשפטי לממשלה.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההחלטה:

אין מניעה משפטית לאשר את הצעת ההחלטה.

שלומית ברנע פרגו, עו"ד
היועצת המשפטית

*

מזכירות הממשלה

התקנון לעבודת הממשלה

תוכן עניינים

6	פרק א': סדר-היום של ישיבות הממשלה
1	סדר היום
2	נושאים לסדר היום
3	הגשת ההצעה
4	תוכן ההצעה
5	הצעה הכרוכה בפעולת שר אחר
6	סמכות הנתונה על-פי דין בידי שני שרים או יותר – אי הסכמה
7	פרסום ברשומות
8	המצאת סדר היום לשרים
9	אשרור ואישור אמנות בינלאומיות
10	חריגה מהכלל
10	פרק ב': ישיבות הממשלה
11	מועד הישיבות ומקומן
12	ניהול הישיבות
13	השתתפות בישיבות הממשלה
14	הנושאים לדיון
15	סדר הדיון
16	שאלות
17	הצבעות
18	החלטה שלא בישיבת הממשלה
19	בדיקה מקדמית למינויים הנעשים על-ידי הממשלה או המובאים לאישורה
20	מינוי נציגי משרדים אחרים לוועדה או מועצה
21	ייצוג הולם במינוי ועדה או מועצה
22	דין החלטת ממשלה ודיון מחודש בהחלטה שנתקבלה
23	הצעה להחלטה, הסתייגות וערר של שר שחדל לכהן או ששינה את תפקידו בממשלה
15	פרק ג': ועדות שרים
24	ועדות שרים, היושב בראשן, הרכבן וסמכויותיהן
25	מזכירות ועדות השרים

15.....	סדר היום של ועדות השרים	26.
15.....	השתתפות בוועדות השרים	27.
16.....	מקום ישיבות ועדות השרים	28.
16.....	ממלא מקום חבר ועדת השרים	29.
16.....	ועדות שרים בראשות ראש הממשלה או בהשתתפותו	30.
16.....	ממלא מקום יושב ראש ועדת שרים	31.
16.....	המניין בישיבת ועדת שרים	32.
17.....	הצעה החלטת בוועדת שרים הכרוכה בפעולות שר אחר	33.
17.....	הנושאים לדיון בוועדת שרים	34.
17.....	סדר הדיון בוועדת שרים	35.
17.....	הצבעות בוועדת שרים	36.
18.....	החלטה שלא בישיבת ועדת שרים	37.
19.....	ערר על החלטת ועדת שרים	38.
19.....	דיון בערר	39.
19.....	החלטות ועדת שרים שהן על דעת הממשלה	40.
20.....	ועדות משנה	41.
20.....	ועדות שרים משותפות	42.
20.....	ועדות שרים הפועלות על-פי חוק	43.
20.....	הצעה להחלטה, הסתייגות וערר של שר שחדל לכהן	44.
21.....	פרק ד': ועדת שרים לענייני ביטחון לאומי – הוראות מיוחדות	
21.....	כללי	45.
21.....	הרכב ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי וכינוסה	46.
21.....	סדר היום ודיוני ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי	47.
21.....	דיוני ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי	48.
22.....	תחולה על דיוני הממשלה	49.
22.....	סודיות, עיון בפרוטוקולים והודעות לתקשורת	50.
22.....	דין החלטות ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי	51.
22.....	תכנון רבעוני לדיוני ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי	52.

23.....	מעקב אחר החלטות ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי.	53.
24.....	פרק ה': העברת נושאים מן הממשלה לוועדת שרים ומוועדת שרים לממשלה.	
24.....	העברת הצעה לוועדת שרים על-פי הוראת ראש הממשלה.	54.
24.....	העברת הצעה לישיבת הממשלה על-פי הוראת ראש הממשלה.	55.
24.....	העברת דיון לממשלה.	56.
25.....	פרק ו': טיפול בהצעות חוק.	
25.....	ייזום חקיקה ממשלתית.	57.
25.....	תזכיר חוק.	58.
25.....	טיוטת חוק.	59.
26.....	יידוע שרים.	60.
26.....	הצעת חוק.	61.
26.....	חקיקה דחופה.	62.
26.....	הגשת הצעת חוק לכנסת.	63.
27.....	חזרה מהצעת חוק.	64.
27.....	הצעת חוק של חבר כנסת (הצעת חוק פרטית).	65.
28.....	החלת דין הרציפות על הצעת חוק.	66.
29.....	פרק ז': מצב חירום ותקנות לשעת חירום.	
29.....	הכרזת מצב חירום.	67.
29.....	תקנות שעת חירום.	68.
31.....	פרק ח': נסיעות חברי הממשלה לחוץ-לארץ וקביעת ממלאי מקום.	
31.....	נסיעת ראש הממשלה ושר לחוץ-לארץ.	69.
32.....	פרק ט': פרוטוקול החלטות ותמליל הדיונים של הממשלה וועדות השרים.	
32.....	תמליל של דיוני הממשלה וועדות השרים.	70.
33.....	פרוטוקול הדיונים וההחלטות של הממשלה ושל ועדות השרים.	71.
34.....	פרק י': סודיות ומסירת ידיעות.	
34.....	סודיות.	72.
34.....	הודעה בדבר סודיות הישיבה.	73.
34.....	פרסום על-ידי מזכיר הממשלה.	74.
35.....	פרסום ברבים.	75.

35.....	אי-פרסום על-ידי המשרדים.....	76.
35.....	פניות מהציבור.....	77.
36.....	פרק י"א: פרסומים והודעות ברשומות.....	
36.....	פרסומים והודעות על-פי דין.....	78.
36.....	הודעות ופרסומים אחרים.....	79.
37.....	פרק י"ב: הממשלה והכנסת.....	
37.....	שר מתאם.....	80.
37.....	הודעות בכנסת.....	81.
37.....	הצעות בדבר סדר היום של ישיבות הכנסת.....	82.
37.....	הצעה לסדר היום של הכנסת.....	83.
37.....	שאלות.....	84.
38.....	תפקידו של סגן שר.....	85.
38.....	אחריות חברי הממשלה.....	86.
39.....	פרק י"ג: מעקב אחר ביצוע החלטות הממשלה.....	
39.....	מעקב אחר החלטות ממשלה.....	87.
39.....	מעקב אחר הצעות חוק.....	88.
39.....	הטמעת החלטות ממשלה בתוכניות העבודה של משרדי הממשלה.....	89.
40.....	נספח א' בתקנון לעבודת הממשלה.....	
45.....	נספח ב' בתקנון לעבודת הממשלה.....	
46.....	נספח ג' בתקנון לעבודת הממשלה.....	
47.....	נספח ד' בתקנון לעבודת הממשלה.....	

פרק א': סדר-היום של ישיבות הממשלה

1. סדר היום

ראש הממשלה יקבע את סדר-היום של ישיבות הממשלה.

2. נושאים לסדר היום

כל חבר ממשלה רשאי להציע לראש הממשלה להעלות נושא לסדר היום של ישיבת הממשלה, על-פי הנוהל המפורט להלן.

3. הגשת ההצעה

(א) הצעה להעלות נושא לסדר היום לישיבה הרגילה של הממשלה תוגש בכתב למזכיר הממשלה לא יאוחר משעה 12:00 ביום ד' שלפני ישיבת הממשלה.

(ב) הצעה להעלות נושא לסדר היום, אשר מפאת דחיפותה לא היה סיפק בידי השר להגישה במועד כאמור בסעיף (א) לעיל, תוגש בהקדם האפשרי, וראש הממשלה יחליט אם להורות על הכללתה בסדר יומה של ישיבת הממשלה.

4. תוכן ההצעה

הצעה לסדר היום תכלול:

- (א) כותרת ההצעה המגדירה את מהות הנושא.
- (ב) אם מתבקשת החלטה - נוסח ההצעה להחלטה שהממשלה מתבקשת לקבלה. פירוט מוצע למבנה של הצעה להחלטה ראה בנספח א' לתקנון זה.
- (ג) דברי הסבר להצעה - דברי הסבר להצעת ההחלטה יבואו בנפרד ויכללו את המידע והנתונים לפי העניין וחוות דעת משפטית, הכל כמפורט בנספח א' לתקנון זה.
- (ד) חתימת השר מגיש ההצעה - הצעה כאמור לעיל, תוגש למזכיר הממשלה בכתב עם חתימת השר המגיש.
- (ה) הצעה הנוגעת לשר אחר - נגעה ההצעה לתחום סמכותו של שר אחר - יבוא השר יוזם ההצעה בדברים עם השר האחר, ועמדתו של השר האחר תצוין במפורש. נגעה ההצעה לתחום סמכותו של השר יוזם ההצעה וגם לתחום סמכותו של שר אחר - יבוא השר יוזם ההצעה בדברים עם השר האחר ועמדת השר האחר תצוין במפורש.
- (ו) הצעה המוגשת מטעם ראש הממשלה - מבלי לגרוע מההוראות המפורטות בסעיפים (א) עד (ה) לעיל, הצעה המוגשת מטעמו של ראש הממשלה, ככל שהיא נוגעת לתחום סמכותם של שרים אחרים, תטופל על-ידי המנהל הכללי של משרד ראש הממשלה.

(1) (2) לא תופץ הצעה להחלטה ולא תעמוד על סדר יומה של ישיבת הממשלה אם לדעת מזכיר הממשלה, השר יוזם ההצעה לא מילא אחר הדרישות הנקובות בסעיף 4(א) עד 4(ה) לעיל, כולן או מקצתן.

(2) סבר מזכיר הממשלה כי ההצעה להחלטה אינה עונה על דרישות סעיף 4(א) עד 4(ה) לעיל, כולן או מקצתן, יפנה לשר יוזם ההצעה, יצביע בפניו על המידע והנתונים החסרים ויבקשו להגיש נוסח מתוקן של ההצעה.

(3) ראש הממשלה רשאי, במקרים מיוחדים או בשל דחיפות העניין, להורות למזכיר הממשלה להעמיד על סדר יומה של ישיבת הממשלה גם הצעה שלא נכללו בה הוראות סעיפים קטנים 4(א) עד 4(ה), כולן או מקצתן.

(ח) מצגות בישיבות הממשלה – שר יוזם הצעה, המבקש לעשות שימוש במצגת בעת הצגת נושא לממשלה, יעביר המצגת למזכירות הממשלה לפחות 2 ימי עבודה לפני הדיון. המצגות תהיינה ערוכות לפי כללי הצגת מצגות כמפורט בנספח ב' המצורף לתקנון זה.

5. הצעה הכרוכה בפעולת שר אחר

(א) לא נהג השר המציע כאמור בסעיף 4(ה) לתקנון, יעביר מזכיר הממשלה את ההצעה לחוות דעתו של השר האחר, לפי העניין.

(1) (ב) לא השיב השר הנוגע בדבר לפניית מזכיר הממשלה בתוך שבועיים, תועמד ההצעה על סדר היום, אם החליט על כך ראש הממשלה, בתוספת הערה שההצעה נשלחה לשר האמור, אולם לא נתקבלו חוות דעתו או הערותיו בתוך המועד שנקבע.

(2) על אף האמור בסעיף (ב) (1) לעיל, רשאי מזכיר הממשלה לתת לשר הנוגע בדבר ארכה של עד שבועיים נוספים להמציא את עמדתו בטרם תועמד ההצעה על סדר היום, זאת אם שוכנע כי נסיבות העניין מצדיקות את ההארכה כאמור.

(3) על אף האמור בסעיפים (ב) (1) ו-(ב) (2) לעיל, רשאי ראש הממשלה לקצר או להאריך את המועדים הנקובים בסעיפים לעיל.

6. סמכות הנתונה על-פי דין בידי שני שרים או יותר – אי הסכמה

סמכות הנתונה על-פי דין בידי שני שרים או יותר ואין הסכמה ביניהם להפעלת הסמכות, השר שביקש מהשר האחר להפעיל סמכות משותפת ולא נענה בתוך שלושים יום, יביא את המחלוקת לפני ראש הממשלה.

7. פרסום ברשומות

שר המבקש להעלות הצעה להחלטה המחייבת פרסום ברשומות, ימציא למזכירות הממשלה, יחד עם הצעת ההחלטה, גם את הנוסח המוצע לפרסום ברשומות.

8. המצאת סדר היום לשרים

(א) מזכיר הממשלה יכין את לוח סדר היום לישיבה רגילה של הממשלה ואת החומר הנוגע לנושאים שבו. סדר היום והחומרים הנלווים יהיו זמינים לעיון השרים לפחות 48 שעות לפני הישיבה, בדרך הקבועה בסדרי עבודתה של מזכירות הממשלה, אלא אם קבע ראש הממשלה כי הדבר לא ייעשה כך, בגלל סודיות המסמכים או בגלל דחיפות העניין.

(ב) נושא לסדר היום שנתקיימה בו הוראת סעיף 3(ב), יכין לגביו מזכיר הממשלה תוספת ללוח סדר היום שתימסר לשרים.

(ג) נושאים לסדר היום וכל חומר הנוסף להם, לרבות הסתייגויות מהצעות להחלטה, יצוינו על-ידי מזכירות הממשלה במספרים סידוריים ויצורפו כנספחים ללוח סדר היום של אותה ישיבה ויאוזכרו במספריהם אלה גם בלוחות סדר היום הבאים או במאגר נפרד.

9. אשור ואישור אמנות בינלאומיות

(א) שר המבקש להגיש הצעה להחלטה בדבר אשור אמנה בינלאומית יעביר למזכיר הכנסת, שבועיים קודם, שני עותקים מנוסח האמנה בתרגומה לעברית ואת עיקריה, על מנת שזה יביאם לידיעת חברי הכנסת. בתקופת הפגרה יימנו השבועיים ממועד כינוס פגרה של הכנסת.

(ב) סעיף (א) לעיל לא יחול אם לדעת השר המגיש, בהסכמת שר החוץ ושר המשפטים, נמנעת המצאת עותקי האמנה לכנסת מטעמי דחיפות או סודיות.

(ג) לאחר העברת עותק האמנה לידיעת הכנסת כאמור לעיל ובחלוף פרק הזמן הנקוב בסעיף (א) לעיל, תועבר למזכיר הממשלה על-ידי השר המגיש הצעת החלטה בעניין אשור האמנה.

להצעת ההחלטה יצורפו נוסח האמנה בתרגומה לעברית ועיקריה.

דברי ההסבר להצעת ההחלטה יובאו כמפורט בסעיף 4 ובנספח א' לתקנון זה. כמו-כן יצורפו אישורים מטעם משרד החוץ ומשרד המשפטים.

ננקטה בכנסת פעולה בעניין האמנה בהתאם לתקנון הכנסת, יודיע על כך השר מגיש ההצעה בדברי ההסבר.

מזכיר הממשלה יעביר את הצעת ההחלטה בדבר אשור האמנה לידיעת כל חברי הממשלה, ויבקש את עמדתם בדרך שנוהגים בסעיף 3(ב)0(ב) בתקנון.

(ד) ההליך הקבוע בסעיף זה יחול גם על:

(1) אישור הממשלה להצטרפות לאמנה בינלאומית רב צדדית
;(accession)

(2) אישור הממשלה לחתימה על אמנה בינלאומית דו-צדדית אשר בשל
צורך מיוחד, שיפורט בדברי ההסבר, נכנסת לתוקף עם אקט
החתימה עצמו.

(ה) הממשלה רשאית לקבוע כי בשל חשיבותה תוגש אמנה בינלאומית גם
לאישור הכנסת.

10. חריגה מהכלל

ראש הממשלה רשאי להרשות, לפי הצורך, חריגה מהוראות פרק זה, כולן
או מקצתן.

פרק ב' : ישיבות הממשלה

11. מועד הישיבות ומקומן

- (א) ישיבה רגילה של הממשלה תתקיים בכל יום א' בשבוע באולם ישיבות הממשלה בירושלים.
- (ב) על אף האמור בסעיף (א) לעיל, ראש הממשלה רשאי לכנס ישיבה של הממשלה במקום ובמועדים אחרים. הודעה על כך תימסר לשרים.

12. ניהול הישיבות

- ראש הממשלה יישב בראש ישיבת הממשלה. בהיעדר ראש הממשלה מן הישיבה, יישב בראש הישיבה השר שיקבע ראש הממשלה, ולו יהיו, לעניין ניהול הישיבה, הסמכויות הנתונות לראש הממשלה כיושב-ראש הישיבה.
- לעניין היעדר ראש הממשלה מן הארץ - ראה סעיף 69(י) לתקנון.

13. השתתפות בישיבות הממשלה

- (א) ישיבות הממשלה הן סגורות.
- (ב) לא יינתן פרסום לסדר-היום של ישיבות הממשלה ולנספחים המצורפים לסדר-היום, אלא על-ידי מזכיר הממשלה ולפי שיקול דעתו; אין באמור כדי לגרוע מסמכותו של שר לפרסם נושאים שהם בתחום אחריותו.
- (ג) שר רשאי, באישור ראש-הממשלה או מזכיר הממשלה, להזמין לישיבה עובד של משרדו או מומחה, שיהיה נוכח בשעת הדיון בנושא מסוים או בנושאים מסוימים שעל סדר היום.
- (ד) ראש הממשלה רשאי להזמין לישיבה מוזמנים נוספים אם ראה שנוכחותם חיונית. במקרה זה ישמיעו המוזמנים את דבריהם, אך לא יהיו נוכחים בעת הדיון הפנימי בין השרים ובעת ההצבעה.

14. הנושאים לדיון

- בישיבת הממשלה יידונו אך ורק נושאים שהועמדו קודם לכן על לוח סדר היום, כמפורט בפרק א'. נושא שלא הועמד על לוח סדר היום, לא יידון, אלא אם ראש הממשלה אישר את הצורך לדון בו באותה ישיבה.

15. סדר הדיון

- (א) ראש הממשלה יקבע את סדרי הדיון וההצבעה בישיבת הממשלה.
- (ב) ביקש שר בעת הישיבה לדחות את הדיון בנושא מסוים, יידחה הדיון למועד אחר שייקבע, זולת אם החליט ראש הממשלה להמשיך בדיון בנושא האמור באותה ישיבה.

16. שאלות

- (א) שר רשאי להגיש שאלה בכתב לשר הנוגע בדבר, אשר ישיב על השאלה בתוך שבוע ימים; לא השיב השר הנוגע בדבר בתוך מועד זה, או אם התשובה אינה מניחה את דעתו של השואל - רשאי השר השואל להעביר את הנושא לראש הממשלה, וראש הממשלה יחליט אם הנושא יועלה בישיבת הממשלה כשאלה או כנושא על סדר היום.
- (ב) במקרים דחופים רשאי ראש הממשלה לאשר הצגת שאלה לשר הנוגע בדבר בישיבת הממשלה, ובלבד שלפני פתיחת הישיבה הוגשה השאלה לראש הממשלה בכתב והעתק ממנה נמסר לשר הנוגע בדבר.

17. הצבעות

- (א) הצעה שנערכה עליה הצבעה תתקבל ברוב קולות של המשתתפים בהצבעה, כשהנמנעים אינם באים במניין.
- היה מספר המצביעים בעד ונגד שווה, תידחה ההצעה.
- (ב) הצעה שהובאה לדיון ולהחלטת הממשלה ולא היו לגביה הסתייגויות או התנגדויות, או שההסתייגויות וההתנגדויות הוסרו במהלך הדיון - תאושר גם ללא הצבעה על-פי הצעת ראש הממשלה.
- (ג) שר הנעדר מישיבת ממשלה בשעת ההצבעה בהצעה מסוימת, רשאי להצביע על ההצעה במסירת הודעה אישית למזכיר הממשלה, ואולם רשאי ראש הממשלה לקבוע, בעת המצאת סדר היום לשרים, כי בהצבעה מסוימת לא ייספרו קולות של שרים שלא נכחו בהצבעה, למעט שרים שנעדרו מהארץ ומונה להם ממלא מקום.
- (ד) שר הנמצא בחוץ לארץ, ומונה לו ממלא מקום, רשאי להצביע באמצעות השר הממלא את מקומו, ובלבד שממלא המקום קיבל ממנו רשות או הרשאה כללית להצביע. באין הרשאה כאמור, תחול על השר האחריות לתאם עם ממלא מקומו את ההצבעה.¹

¹ לגבי הצבעתו של שר הממלא-מקומו של שר אחר ראה הנחיית היועץ המשפטי לממשלה 1.1101.

18. החלטה שלא בישיבת הממשלה

(א) ראה ראש הממשלה צורך בקבלת החלטה דחופה של הממשלה, רשאי הוא להורות למזכיר הממשלה להביא נוסח ההצעה בפני השרים בדרך של משאל בעל-פה. ביקש אחד השרים כי הנושא יידון בישיבת הממשלה, לא יוכרע בו על-פי המשאל בעל-פה, אלא אם החליט ראש הממשלה כי מן ההכרח להכריע בהצעה בדרך של משאל כאמור.

לא ניתן היה להשיג שר או שרים במשאל בתוך 12 שעות ממועד תחילתו, תאושר ההצעה אם תמכו בה רוב חברי הממשלה, כשהנמנעים אינם באים במניין והיא תקבל תוקף של החלטת ממשלה.

ראש הממשלה רשאי לקצר או להאריך פרק זמן זה.

(ב) ראה ראש הממשלה צורך בקבלת החלטה של הממשלה שלא בישיבתה, רשאי הוא להורות למזכיר הממשלה לפנות בכתב אל השרים ולבקש עמדתם להצעה. לא השיב שר לעניין ההצעה בתוך שבוע מיום הפנייה אליו, יראו אותו כמי שהסכים להצעה. ביקש אחד השרים כי הנושא יידון בישיבת הממשלה, לא יוכרע בו על-פי הליך זה.

בחלוף המועד כאמור, תקבל ההצעה תוקף של החלטת ממשלה.

19. בדיקה מקדמית למינויים הנעשים על-ידי הממשלה או המובאים לאישורה

(א) כל מינוי הנעשה על-ידי הממשלה או המובא לאישורה ואשר לא נעשה בהליך תחרותי, כגון ועדה לאיתור מועמדים, יעבור הליך של בדיקה מקדמית בטרם יובא לממשלה.

הבדיקה המקדמית תיעשה באמצעות אחת הוועדות המפורטות להלן:

(1) הוועדה לבדיקת מינויים, הפועלת מכוח סעיף 18ב וסעיף 60א לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975.

(2) הוועדה לבדיקת מינויים בראשות נציב שירות המדינה, הפועלת מכוחה של החלטת הממשלה מספר 516 מיום 14.8.1960.

(3) הוועדה המייעצת לעניין מינויים לתפקידים בכירים הנעשים על-ידי הממשלה, באישורה או בהמלצתה, או למינויים לתפקידים בכירים הנעשים על-ידי ראש הממשלה, הפועלת מכוחה של החלטת הממשלה מספר 91 מיום 30.3.2009.

העברת המינויים לבדיקה מקדמית לאחת הוועדות, הכל לפי העניין, תיעשה על-ידי השר יוזם המינוי בטרם הוגשה הצעת החלטה למזכיר הממשלה.

מינויים אשר בדיקתם המקדמית אינה כלולה באחת המסגרות הנקובות לעיל, יעברו, לפי הנחיית היועץ המשפטי לממשלה, אף הם בדיקה מקדמית בטרם יובאו לממשלה. הבדיקה תהיה באחריות השר המציע את המינוי ובאמצעות היועץ המשפטי של המשרד יוזם המינוי.

(ב) מזכיר הממשלה יביא לידיעת חברי הממשלה את חוות הדעת שגובשה על-ידי אחת הוועדות הנזכרות בסעיף (א) לעיל או את חוות הדעת המשרדית שגובשה בהתאם לסעיף (ב) לעיל.

(ג) הפצת הצעה למינוי - המינויים הנעשים על-ידי הממשלה או המובאים לאישורה, יובאו לידיעת הממשלה לא יאוחר מ-7 ימים לפני הדיון בממשלה. ואולם בנסיבות מיוחדות רשאית הממשלה, על-פי הצעת ראש הממשלה, להחליט בדיון במינוי גם אם טרם חלפו 7 ימים.

(ד) הסדר ניגוד עניינים - המשרד יוזם המינוי יערוך בדיקה לאיתור חשש לניגוד עניינים ולעריכת הסדר למניעת ניגוד עניינים במידת הצורך.

(ה) הכשר ביטחוני - אם המינוי כרוך בקבלת הכשר ביטחוני, אחראי המשרד יוזם המינוי לקבל את ההכשר לפני העברת הצעת ההחלטה למזכיר הממשלה.

(ו) אישור מינוי שלא בישיבת הממשלה - מינוי או אישור מינוי המחייבים החלטת ממשלה, שלא הובאו בפני הממשלה בישיבתה, יכול שיאושרו בדרך הקבועה בסעיף 0 לתקנון, אולם הליכי הבדיקה המקדמית המפורטים בסעיף זה יחולו גם על מינויים המובאים לאישור לפי סעיף 0 האמור.

(ז) למען הסר ספק, מובהר כי הצעה למינוי לא תובא בפני הממשלה אלא אם נתקיימו והושלמו כל ההליכים הנקובים בסעיפים (א) עד (ו) לעיל.

20. מינוי נציגי משרדים אחרים לוועדה או מועצה

שר המבקש להביא לפני הממשלה מינוי של ועדה או מועצה הכוללת נציגים ממשרדים אחרים או שתחום עיסוקה נוגע למשרדים אחרים, יעשה כן לאחר פנייה לשר או לשרים האחרים, ועמדתם תצוין במפורש.

21. ייצוג הולם במינוי ועדה או מועצה

שר המבקש להביא בפני הממשלה מינוי של ועדה או של מועצה יבחן הרכב זה בשים לב להסדרים המחייבים ייצוג הולם.

22. דין החלטת ממשלה ודיון מחודש בהחלטה שנתקבלה

אין להגיש ערר על החלטת ממשלה.

ביקש שר כי הממשלה תדון מחדש בהחלטת ממשלה, ינהגו בה על-פי פרק א' בתקנון.

אין בבקשה כאמור כדי לפגוע בתוקפה של החלטת הממשלה או לדחות את ביצועה.

23. הצעה להחלטה, הסתייגות וערר של שר שחדל לכהן או ששינה את תפקידו בממשלה

חדל שר לכהן, ינהגו בהצעה להחלטה, בהסתייגות מהצעת החלטה ובערר על החלטת ועדת שרים (להלן בסעיף זה - "העניין"), שהוגשו על-ידו כדלקמן:

(א) אם העניין שייך לתחום משרדו, או לתחום אחריותו של השר שחדל לכהן - יעביר מזכיר הממשלה את העניין לשר המשמש בתפקידו של השר שחדל לכהן (להלן בסעיף זה - השר החדש) וישאל אותו אם הוא מאמץ את העניין שיזם קודמו.

השר החדש יודיע בכתב למזכיר הממשלה, בתוך שבועיים, מהי עמדתו לגבי העניין.

לא הודיע השר החדש בתוך שבועיים כאמור, או הודיע כי הוא אינו מאמץ את העניין שיזם השר שחדל לכהן - יוסר העניין מסדר היום.

במקרה של הסרת ערר על החלטת ועדת שרים - תקבל ההחלטה מיד תוקף של החלטת ממשלה והיא תצורף לפרוטוקול של החלטות הממשלה.

(ב) אם ברור מהקשר הדברים שלא היה העניין קשור לתחום משרדו או לתחום אחריותו של השר שחדל לכהן - יוסר העניין מסדר היום, ובמקרה של ערר על החלטת ועדת שרים, ינהגו בו כאמור בסיפא של סעיף קטן (א) לעיל.

(ג) במקרה של ספק באשר לנגיעת העניין לתחום משרדו או לתחום אחריותו של השר - יפעלו כאמור בסעיף קטן (א) לעיל.

(ד) הוראות סעיף זה לא יחולו על שר ששינה את תפקידו בממשלה, אולם אם שר ששינה את תפקידו ביקש להסיר עניין מסדר היום השייך לתחום משרדו הקודם או לתחום אחריותו - יפעלו כאמור בסעיף קטן (א) לעיל.

פרק ג': ועדות שרים

24. ועדות שרים, היושב בראשן, הרכבן וסמכויותיהן

- (א) הממשלה רשאית למנות ועדות שרים קבועות, זמניות או לעניינים מסוימים ולקבוע את היושב בראשן, הרכבן וסמכויותיהן.
- (ב) בוועדות השרים הפועלות על-פי חוק, אשר הרכבן לא נקבע מפורשות בחוק, תקבע הממשלה את הרכבן.
- (ג) צירוף שר לוועדת שרים או חילופי גברי בהרכב ועדת שרים ייעשו בהחלטה של הממשלה.
- (ד) שר המבקש לגרוע עצמו מחברות בוועדת שרים מסוימת, רשאי לעשות זאת בהודעה בכתב למזכיר הממשלה וזה יעבירה לידיעת חברי הממשלה.

25. מזכירות ועדות השרים

מזכיר הממשלה ירכז את עבודת המזכירות של ועדות השרים.

26. סדר היום של ועדות השרים

- (א) סדר היום של ישיבות ועדות השרים ייקבע על-ידי יושב ראש ועדת השרים ויוכן בדרך שמכינים את סדר היום לישיבות הממשלה, ויחולו עליו הוראות פרק א' לתקנון, בשינויים המחויבים.
- (ב) ראש הממשלה רשאי להורות ליושב ראש ועדת שרים לדחות קיומה של ישיבה בעניין מסוים, או לא לדון בעניין מסוים, או לא לקבל החלטה בעניין מסוים, מטעמים מיוחדים שיובהרו ליושב ראש הוועדה. סעיף זה לא יחול על ועדות שרים הפועלות על-פי חוק.

27. השתתפות בוועדות השרים

- (א) ישיבות ועדות השרים הן סגורות.
- (ב) לא יינתן פרסום לסדר-היום של ועדות השרים ולנספחים המצורפים לסדר-היום, אלא על-ידי מזכיר הממשלה ולפי שיקול דעתו; אין באמור כדי לגרוע מסמכותו של שר לפרסם נושאים שהם בתחום אחריותו.
- (ג) שר רשאי, באישור יושב ראש ועדת השרים ותוך מסירה מוקדמת למזכיר הממשלה, להזמין לישיבה עובד של משרדו או מומחה, שיהיה נוכח בשעת הדיון בנושא מסוים או בנושאים מסוימים שעל סדר היום.

(ד) על אף האמור בסעיף (ג) לעיל, היושב בראש ועדת השרים או ועדת המשנה שלה, רשאי להזמין לישיבה מוזמנים נוספים אם ראה שנוכחותם חיונית. במקרה זה ישמיעו המוזמנים את דבריהם, אך לא יהיו נוכחים בעת הדיון הפנימי בין השרים ובעת ההצבעה.

28. מקום ישיבות ועדות השרים

- (א) ישיבות של ועדות השרים תתקיימנה במזכירות הממשלה בירושלים.
- (ב) בנסיבות מיוחדות יושב ראש ועדת השרים רשאי לכנס ישיבה של ועדת השרים במקום אחר, בתיאום עם מזכירות הממשלה.

29. ממלא מקום חבר ועדת השרים

שר הממלא מקום של שר החבר בוועדת השרים יוזמן לישיבת ועדת השרים, ותהיינה לו הסמכויות של חבר הוועדה הקבוע. ראש-הממשלה רשאי לקבוע ועדות שרים שבהן לא יוזמן שר ממלא מקום.

30. ועדות שרים בראשות ראש הממשלה או בהשתתפותו

- (א) משמש ראש הממשלה יושב-ראש ועדת שרים, רשאי הוא למנות שר מקרב חברי ועדת השרים שישמש במקומו יושב-ראש ועדת השרים, בין בדרך כלל ובין לישיבה מסוימת.
- (ב) ראש הממשלה יישב בראש כל ועדת שרים כל אימת שיראה צורך להשתתף בישיבותיה, אלא אם החליט שלא לשבת בראשה.
- (ג) השתתף ראש הממשלה בוועדת שרים והחליט שלא לשבת בראשה, יראו אותו כחבר ועדת השרים באותה ישיבה, אלא אם כן החליט אחרת.

31. ממלא מקום יושב ראש ועדת שרים

- (א) הממשלה רשאית למנות ממלא מקום קבוע ליושב ראש ועדת שרים.
- (ב) יושב-ראש ועדת שרים רשאי למנות שר מבין חברי הוועדה כממלא מקומו לישיבה מסוימת או לחלק ממנה.

32. המניין בישיבת ועדת שרים

ישיבות ועדות השרים יתקיימו בכל מספר משתתפים, ובלבד שישתתף בהן יושב-ראש הוועדה או ממלא מקומו.

33. הצעה להחלטת בוועדת שרים הכרוכה בפעולות שר אחר

(א) הייתה הצעה להחלטת ועדת שרים כרוכה בפעולות שר אחר או נתונה לתחום סמכותו של משרד אחר או כרוכה בהוצאה או בהתחייבות כספית שאינן כלולות בתקציב המאושר להוצאה או להרשאה להתחייב, ינהגו בה כאמור בסעיף 5 לתקנון.

(ב) הייתה הצעה להחלטת ועדת שרים כרוכה בפעולות שר אחר שאינו חבר בוועדה, יוזמן השר האחר לישיבה שבה מבקשים להחליט בהצעה.

34. הנושאים לדיון בוועדת שרים

(א) בוועדות שרים יידונו רק נושאים שהועמדו קודם לכן על סדר היום כאמור בסעיף 26 לתקנון. נושא שלא הועמד על סדר היום, לא יידון אלא אם סודיותו או דחיפותו מנעו את הכללתו מראש בסדר יום הוועדה, ויושב ראש הוועדה אישר את הצורך לדון בו באותה ישיבה.

(ב) ראש הממשלה או הממשלה יקבעו באיזו ועדת שרים יועלה נושא השייך לתחום עיסוקן של שתי ועדות שרים. ראש הממשלה רשאי להורות על כינוס שתי ועדות השרים יחד בראשותו של אחד מיושבי הראש, כפי שיקבע.

35. סדר הדיון בוועדת שרים

(א) יושב-ראש ועדת שרים יקבע את סדר הדיון בישיבות הוועדה.

(ב) ביקש שר בעת הישיבה לדחות את הדיון בנושא מסוים, יידחה הדיון למועד אחר שייקבע, זולת אם החליט יושב-ראש הוועדה להמשיך בדיון בנושא האמור באותה ישיבה.

36. הצבעות בוועדת שרים

(א) זכות ההצבעה על הצעה המובאת להחלטת ועדת שרים נתונה לשרים חברי הוועדה בלבד.

(ב) הצעה שנערכה עליה הצבעה בוועדת שרים, תתקבל ברוב קולות של המשתתפים בהצבעה, כשהנמנעים אינם באים במניין.

היה מספר המצביעים בעד ונגד שווה, תידחה ההצעה.

לעניין שוויון קולות בהצבעה על קביעת עמדת הממשלה על הצעת חוק פרטית – ראה סעיף 66(ה) לתקנון.

(ג) חבר ועדת שרים הנעדר משיבת ועדת שרים בשעת ההצבעה בהצעה, רשאי להצביע על ההצעה על-ידי מסירת הודעה בכתב מראש על הצבעתו למזכיר הוועדה וזאת באחת מהנסיבות הבאות:

- (1) השר נעדר משיבת ועדת השרים מחמת מחלה.
 - (2) השר נעדר משיבת ועדת השרים מחמת חופשה עליה הודיע מראש למזכיר הממשלה.
 - (3) השר נעדר משיבת ועדת השרים מחמת שהות בחוץ-לארץ ולא מונה לו ממלא מקום.
 - (4) השר נכח בתחילת הדיון על הנושא שעליו הוא מבקש להשאיר הצבעתו בכתב, אך נבצר ממנו להישאר עד תום הדיון באותו נושא.
 - (5) הסייגים בסעיף זה לא יחולו על שר האוצר בהיבטים הקשורים לענייני משרדו.
 - (6) נהג ראש הממשלה כאמור בסעיף 30(א) לתקנון - הוא רשאי להשאיר הצבעתו בידי מזכיר הוועדה ולא יחולו עליו הוראות סעיפים (1)-(4) לעיל.
- שר המשאיר הצבעתו בכתב, כאמור בסעיפים (ב)(1)-(4) לעיל, יציין בהודעה על הצבעתו את הסיבה להשארת ההצבעה בכתב.
- על הצבעת ממלא מקום שר בוועדת שרים - תחול הוראת סעיף 19(ד) לתקנון.
- (ד) הצעה שהובאה לדיון בוועדת שרים ולא היו לגביה הסתייגויות או התנגדויות, או שההסתייגויות וההתנגדויות הוסרו במהלך הדיון - יכול שתאושר גם ללא הצבעה על-פי הצעת יושב ראש ועדת השרים.

37. החלטה שלא בישיבת ועדת שרים

(א) ראה יושב-ראש ועדת השרים צורך בקבלת החלטה דחופה של הוועדה, הוא רשאי להורות למזכיר הממשלה להביא את נוסח ההצעה בדרך של משאל. ביקש אחד השרים כי הנושא יידון בישיבת הוועדה, לא יוכרע בו על-פי משאל, אלא אם החליט יושב-ראש הוועדה, כי בשל דחיפותה המיוחדת של ההצעה מן ההכרח להכריע בה בדרך של משאל כאמור.

לא ניתן היה להשיג שר או שרים במשאל בתוך 12 שעות ממועד תחילתו, תאושר ההצעה אם תמכו בה רוב חברי הממשלה, כשהנמנעים אינם באים במניין והיא תקבל תוקף של החלטת ועדת שרים.

ראש הממשלה רשאי לקצר או להאריך פרק זמן זה.

(ב) ראה יושב-ראש ועדת השרים צורך בקבלת החלטה של הוועדה שלא בישיבתה, הוא רשאי להורות למזכיר הממשלה לפנות בכתב אל חברי הוועדה ולבקש תשובתם להצעת-ההחלטה; לא השיב שר לעניין ההצעה בתוך שבוע מיום הפנייה אליו, יראו אותו כמי שהסכים להצעה; ביקש אחד השרים כי הנושא יידון בישיבת הוועדה, לא יוכרע בו על-פי הליך זה.

בחלוף המועד כאמור תקבל ההצעה תוקף של החלטת ועדת שרים.

38. ערר על החלטת ועדת שרים

- (א) כל שר רשאי לערור בכתב על החלטה של ועדת שרים בתוך שבועיים מיום שהופצה לידיעת חברי הממשלה.
- לעניין החלטות השמורות במזכירות הממשלה - בתוך שבועיים מהיום שהופצה לידיעת חברי הממשלה ההודעה על ההחלטה.
- סעיף זה לא יחול על החלטות שהתקבלו על דעת הממשלה ועל החלטות של ועדות שרים הפועלות מכוח החוק.
- (ב) לא הוגש ערר בתוך התקופה האמורה, ההחלטה תצורף לפרוטוקול של החלטות הממשלה ותקבל תוקף של החלטת ממשלה.
- (ג) הוגש ערר על החלטת ועדת שרים, יעוכב ביצוע ההחלטה עד לקיום דיון בערר כמפורט בסעיף 40 להלן.

39. דיון בערר

- (א) ערר יידון בוועדת השרים או לפי בקשת העורר - במליאת הממשלה.
- (ב) הוגש ערר על החלטה על-ידי אחד השרים ובו בקשה לדון בערר בוועדת השרים, ובמקביל הוגש ערר נוסף על אותה החלטה על-ידי שר אחר ובו בקשה לדון בערר בממשלה, יובאו העררים לדיון במליאת הממשלה.
- (ג) נעדר השר העורר מן הדיון בערר שהגיש, יידחה הדיון בערר למועד אחר, אלא אם הסמיך השר העורר שר אחר להציג את הערר במקומו, והודעה על כך נמסרה מראש למזכיר הממשלה.
- (ד) נדון ערר בוועדה, דין החלטת הוועדה בערר כדין החלטת הממשלה בישיבתה, והיא תצורף מיד לפרוטוקול של החלטות הממשלה.
- (ה) הוכרע בעניין הערר בוועדת שרים כאמור באחד מן הסעיפים הקטנים (א) עד (ד) לעיל, רשאי ראש הממשלה להורות כי ההחלטה לא תצורף לפרוטוקול החלטות הממשלה ולא תקבל תוקף של החלטת ממשלה וכי יתקיים דיון נוסף בערר במליאת הממשלה.

40. החלטות ועדת שרים שהן על דעת הממשלה

- (א) הממשלה רשאית לקבוע כי החלטות ועדת שרים תהיינה "על-דעת הממשלה", או כי עניין מסוים הנדון בוועדת שרים יהיה "על דעת הממשלה".
- דין החלטות ועדת שרים במקרה האמור כדין החלטת ממשלה בישיבתה והן תצורפנה מיד לפרוטוקול החלטות הממשלה.
- (ב) אין להגיש ערר על החלטת ועדת שרים שהיא "על דעת הממשלה".
- (ג) סמכות ועדת השרים לפי סעיף זה אינה ניתנת להעברה לוועדת משנה.

(ד) על אף האמור בסעיף (א) לעיל, ראש הממשלה רשאי לקבוע כי יתקיים דיון נוסף בהחלטה שהתקבלה, וביצועה של ההחלטה יעוכב עד לתום הדיון הנוסף.

ראש הממשלה יקבע אם הדיון הנוסף יתקיים במליאת הממשלה או בוועדת השרים.

41. ועדות משנה

(א) ועדת שרים רשאית לפעול על-ידי ועדות משנה, והיא תחליט על הרכבן וסמכויותיהן.

(ב) ועדת שרים רשאית לצרף שר לוועדת משנה, בהסכמתו, אף אם אינו חבר בה.

(ג) הוראות סעיפים 26 עד 38 יחולו, בשינויים המחויבים, על ועדת משנה.

(ד) החלטת ועדת המשנה תאושר על-ידי ועדת שרים כעבור שבוע ימים, והיא תקבל תוקף של החלטת ממשלה בהתאם להוראות התקנון.

הוגש ערר על החלטת ועדת המשנה – יידון הערר בוועדת השרים.

החלטת ועדת השרים לגבי הערר תצורף לפרוטוקול של החלטות הממשלה ותקבל תוקף של החלטת ממשלה כעבור שבוע ימים.

42. ועדות שרים משותפות

על דעת יושבי-הראש של שתי ועדות שרים, או לפי בקשת ראש הממשלה, ניתן לקיים ישיבה משותפת של שתי הוועדות או להקים ועדת משנה משותפת לשתי הוועדות.

43. ועדות שרים הפועלות על-פי חוק

ההוראות שלהלן לא יחולו על ועדות שרים הפועלות על-פי חוק, אלא אם הדבר עולה בקנה אחד עם החוק המסדיר את פעילות ועדות שרים אלה: הוראות סעיף 24(ד) לתקנון בעניין גריעת שר מחברות בוועדות שרים; הוראות סעיף 30 לתקנון בעניין סמכות ראש הממשלה לשבת בראש ועדה; הוראות סעיפים 38 ו-39 שעניינם ערר על החלטת הוועדה; והוראות סעיף 41 שעניינן הקמת ועדת משנה.

44. הצעה להחלטה, הסתייגות וערר של שר שחדל לכהן

האמור בסעיף 23 בתקנון יחול גם על הצעה להחלטה, הסתייגות וערר על החלטת ועדת שרים או ועדת משנה.

פרק ד': ועדת שרים לענייני ביטחון לאומי - הוראות מיוחדות

45. כללי

הוראות תקנון זה יחולו על סדרי ישיבותיה ועבודתה של ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי (להלן בפרק זה - "הוועדה"), כשאינן בפרק זה הוראה מיוחדת לעניין הנדון.

46. הרכב ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי וכינוסה

בממשלה תפעל ועדת שרים לענייני ביטחון לאומי שהרכבה על-פי חוק: ראש הממשלה - יושב ראש; ממלא מקום ראש הממשלה, אם מונה; שר הביטחון; שר המשפטים; שר החוץ; השר לביטחון הפנים; דשר האוצר. הממשלה רשאית, לפי הצעת ראש הממשלה, להוסיף חברים לוועדה ובלבד שמספר חברי הוועדה לא יעלה על מחצית ממספר חברי הממשלה (סעיף 6 לחוק הממשלה, התשס"א-2001).

47. סדר היום ודיוני ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי

(א) ראש הממשלה יקבע את סדר היום של ישיבות ועדת שרים לענייני ביטחון לאומי וכן את סדרי הדיון וההצבעה בה.

(ב) ככלל, תתכנס הוועדה לישיבות אחת לשבועיים, אלא אם כן החליט ראש הממשלה אחרת.

48. דיוני ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי

(א) המטה לביטחון לאומי יהיה אחראי להכנת דיוני ועדת שרים לענייני ביטחון לאומי, ובכלל זה:

- (1) ביצוע עבודת מטה מקדימה.
- (2) גיבוש הצעות להחלטה בתיאום עם הגורמים הנוגעים בדבר, ככל שהדבר נדרש בנסיבות העניין.
- (3) הצעת סדר היום לדיוני הוועדה והכנתו, בתיאום עם מזכיר הממשלה.
- (4) ריכוז חומר הרקע לדיוני הוועדה כגון: סקירות, דוחות, הערכות מצב, והעברתו למזכירות הממשלה.

(ב) מזכירות הממשלה תעביר את חומר הרקע, בצירוף סדר היום לישיבת הוועדה והצעה להחלטה (במקרים ובנסיבות שבהן היא נדרשת) לעיון חברי הוועדה עובר לדיון, אלא אם נקבע כי מפאת אופיו הסודי של החומר יהיו חברי הוועדה רשאים לעיין בו במזכירות הממשלה או בלשכת המזכיר הצבאי לראש הממשלה או בלשכת ראש המטה לביטחון לאומי.

49. תחולה על דיוני הממשלה

הוראות סעיף 48 לתקנון יחולו, בשינויים המחויבים, על דיוני הממשלה בנושאים של ביטחון לאומי.

50. סודיות, עיון בפרוטוקולים והודעות לתקשורת

(א) מועדי ישיבות ועדת שרים לענייני ביטחון לאומי, דיוניה והחלטותיה הם סודיים וגילויים או פרסומם - אסור; הוראות סעיפים 74 ו-0 לתקנון יחולו, בשינויים המחויבים, גם לעניין מועדי ישיבות הוועדה.

(ב) יירשם תמליל של דיוני הוועדה ופרוטוקול של החלטות הוועדה, וכל שר רשאי, באישור ראש הממשלה, לעיין בתמליל הדיונים ובפרוטוקול ההחלטות.

(ג) התמליל של הוועדה יסווג "סודי ביותר" ופרוטוקול ההחלטות של הוועדה יסווג "סודי ביותר" או "סודי" - לפי העניין, אלא אם קבע ראש הממשלה אחרת.

(ד) מזכיר הממשלה, על-פי סמכותו לפי סעיף 0 לתקנון, ימסור הודעות לתקשורת על דיוני הוועדה בהתאם להנחיית ראש הממשלה.

51. דין החלטות ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי

פרוטוקול החלטות ועדת שרים לענייני ביטחון לאומי לא יופץ בין השרים. החלטות הוועדה תשלחנה לחברי הממשלה ולגורמים הנוגעים לביצוע ההחלטה.

לא ניתן להגיש ערר על החלטות הוועדה.

52. תכנון רבעוני לדיוני ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי

מדי רבעון יגבש ראש המטה לביטחון לאומי, בתיאום עם מזכיר הממשלה ועם ראשי הגופים הנוגעים בדבר, המלצה לראש הממשלה לתכנית לסדר היום של דיוני ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי בנושאי אסטרטגיה ומדיניות. אין באמור כדי למנוע מהוועדה לדון בנושאים אחרים שאינם מופיעים בתכנית הרבעונית, ככל שיידרש.

53. מעקב אחר החלטות ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי

ראש המטה לביטחון לאומי יהיה אחראי לקיים מעקב אחר יישום המדיניות בהתאם להחלטות שהתקבלו בוועדת השרים לענייני ביטחון לאומי וידווח על כך לראש הממשלה.²

בכל רבעון יעביר ראש המטה לביטחון לאומי למזכיר הממשלה דין וחשבון על המעקב שבוצע וכן על ביצוע הפעולות המוטלות על המטה לביטחון לאומי כאמור בסעיפים 48 ו-52 לתקנון.

² הוראת סעיף זה בהתאם לסעיף 2(3) לחוק המטה לביטחון לאומי, התשס"ח-2008

פרק ה': העברת נושאים מן הממשלה לוועדת שרים ומוועדת שרים לממשלה

54. העברת הצעה לוועדת שרים על-פי הוראת ראש הממשלה

הוגשה הצעה לסדר היום של ישיבת הממשלה, רשאי ראש הממשלה, לפני ישיבת הממשלה, להורות על העברת ההצעה לדיון בוועדת שרים לשם בירור מוקדם לפני דיון בממשלה או לשם קבלת החלטה.

55. העברת הצעה לישיבת הממשלה על-פי הוראת ראש הממשלה

הוגשה הצעה לסדר היום של ישיבת ועדת שרים, רשאי ראש הממשלה להורות על העברתה לסדר יומה של ישיבת הממשלה.

56. העברת דיון לממשלה

(א) נדון נושא בוועדת שרים, רשאי ראש הממשלה להחליט על העברת הדיון לממשלה או הבאתו לידיעתה.

(ב) נדון נושא בוועדת שרים, רשאית הוועדה להציע על העברתו לדיון בממשלה, ויחולו על ההצעה הוראות פרק א' בתקנון.

פרק ו': טיפול בהצעות חוק

57. ייזום חקיקה ממשלתית

- (א) שר רשאי לייזם חקיקה הנוגעת לתחום סמכותו.
- (ב) נתעורר ספק בדבר מיהו השר שהנושא נמצא בתחום סמכותו - יכריע בדבר ראש הממשלה.
- (ג) שר (להלן - השר היוזם) הרואה צורך בחקיקה הנוגעת לתחום סמכותו של שר אחר (להלן - השר הממונה), יבוא בדברים עם השר הממונה.
- (ד) הסכימו שני השרים על עקרונות החקיקה, יופץ תחילה תזכיר-חוק, לפי הקבוע בסעיף 58 להלן, על-ידי השר הממונה או, אם שני השרים הסכימו לכך, על-ידי השר היוזם.
- (ה) לא הסכימו שני השרים כאמור בסעיף (ד) לעיל, רשאי השר היוזם להציע להעלות את הנושא לסדר היום של הממשלה או של ועדת השרים שנושא ההצעה בתחום סמכויותיה, לדיון עקרוני.
- (ו) קיבלה הממשלה, או ועדת השרים, עקרונית, את הצעתו של השר היוזם, יופץ תזכיר-חוק על-ידי השר הממונה או, אם שני השרים הסכימו לכך, על-ידי השר היוזם.

58. תזכיר חוק

- (א) לפי הנחיית היועץ המשפטי לממשלה מספר 60.010 * מיום 1.10.1968 (להלן - הנוהל), שר יפיץ תחילה תזכיר חוק.
- (ב) לאחר תום המועד לקבלת הסתייגויות השרים לתזכיר החוק, לפי הנוהל, יביא השר את טיוטת החוק לאישור, כאמור בסעיף 59 לתקנון.

59. טיוטת חוק

- (א) טיוטת החוק תהיה חתומה בידי השר המגיש אותה ותכלול את:
- שם החוק המוצע;
 - עיקרי הוראות החוק;
 - מטרות החוק;
 - הצורך בחוק;
 - השפעת החוק הקיים על תקציב המדינה, על תקן המשרד שימונה על ביצועו ועל ההיבטים מנהליים נוספים של אותו משרד ומשרדים ורשויות אחרים;
 - נוסח החוק המוצע;
 - הערות היועץ המשפטי לממשלה לטיוטת החוק;
 - הערות הממונה על התקציבים במשרד האוצר לטיוטת החוק;
 - הסתייגויות של משרדי ממשלה ורשויות ציבוריות אחרות.
- (ב) מזכיר הממשלה יביא את טיוטת-החוק לדיון בוועדת השרים לענייני חקיקה.

(ג) ועדת השרים תדון בטיוטת-החוק בדרך שדנים בהצעת החלטה לפי פרקים ב' ו-ג' לעיל; השרים שהגישו הסתייגות, או נציגייהם, יוזמנו לדיון.

60. יידוע שרים

עם כינונה של ממשלה חדשה יפיץ מזכיר הממשלה לידיעת השרים רשימה של טיוטות החוק אשר הונחו על סדר יומה של ועדת השרים לענייני חקיקה וטרם אושרו.

הוראה זו תחול גם לגבי שר חדש המצטרף לממשלה.

61. הצעת חוק

(א) טיוטת-חוק שאישרה ועדת השרים לענייני חקיקה ושקיבלה תוקף של החלטת ממשלה, תעובד ותנוסח במשרד המשפטים לכדי הצעת חוק אשר תפורסם ברשומות.

(ב) הצעת חוק שנוסחה במשרד המשפטים כאמור בסעיף (א) לעיל, תצורף לפרוטוקול של החלטות הממשלה ויראוה כמאושרת על-ידי הממשלה.

62. חקיקה דחופה

ראתה הממשלה צורך בחקיקה דחופה, היא רשאית לוותר על ההליכים של הגשת תזכיר-חוק, הגשת טיוטת-חוק והדיון בה וניסוח הצעת חוק, או על חלק מהליכים אלה; ויתרה הממשלה כאמור, היא תסמין את שר המשפטים, יחד עם שר או שרים שתקבע, לאשר על דעתה נוסח הצעת חוק לשם פרסום ברשומות והגשתו לכנסת.

63. הגשת הצעת חוק לכנסת

(א) הצעת חוק שאושרה בממשלה או על-דעתה, תוגש על-ידי מזכיר הממשלה לכנסת.

(ב) הצעת החוק תובא לפני הכנסת על-ידי השר הממונה, ויכול שתובא על-ידי סגן השר או שר אחר.

עמדת הממשלה תחייב את נציגי הממשלה בעת הדיונים בוועדות הכנסת.

(ג) מזכיר הממשלה, לפי בקשת השר הממונה על ביצוע החוק ובהסכמת יושב-ראש ועדת השרים לענייני חקיקה או לפי בקשת ראש הממשלה, יהיה מוסמך לבקש בשם הממשלה מוועדת הכנסת להחליט על הקדמת הדיון בהצעת-החוק לפי סעיף 81(ג) לתקנון הכנסת.

64. חזרה מהצעת חוק

- (א) מסירת הודעה לפי סעיף 95(א) לתקנון הכנסת בדבר חזרתה של הממשלה מהצעת חוק שהגישה לכנסת, טעונה החלטת ממשלה או ועדת השרים לענייני חקיקה אשר תחליט בנושא על דעת הממשלה.
- (ב) במקרים שאינם סובלים דיחוי, ההודעה לפי סעיף (א) לעיל יכולה להימסר על-פי החלטת השר שהביא את הצעת החוק לכנסת, בהסכמת ראש הממשלה ויושב ראש ועדת השרים לענייני חקיקה, או על-פי החלטת ראש הממשלה.
- (ג) הוראות סעיף זה יחולו גם לעניין חזרת הממשלה מהחזרת הצעת חוק, כאמור בסעיף 95(ג) לתקנון הכנסת.

65. הצעת חוק של חבר כנסת (הצעת חוק פרטית)

- (א) העבירה מזכירות הכנסת למזכירות הממשלה הצעת חוק של חבר כנסת (להלן: "הצעת חוק פרטית"), יעבירה מזכיר הממשלה, בסמוך לקבלתה ובטרם הדיון בה בוועדת השרים לענייני חקיקה, אל השר שנושא הצעת החוק הפרטית הוא בתחום פעולתו, לשם קבלת הערותיו, והעתק ממנה יעביר לשאר השרים.
- (ב) השרים יעבירו הערות בכתב למזכירות הממשלה בתוך 30 יום מיום העברת הצעת החוק הפרטית לעיונם, למעט הצעות חוק שוועדת הכנסת או הממשלה החליטו לפטור אותן מחובת הנחה בת 45 יום, כקבוע בסעיף 76 בתקנון הכנסת; העתקי ההערות יועברו אל שר המשפטים.
- (ג) לעניין סעיף 76 בתקנון הכנסת - תיאום הזמן שבו יתקיים הדיון המוקדם בהצעת החוק הפרטית, ייעשה עם מזכירות הממשלה, באישור שר המשפטים.
- (ד) ועדת השרים לענייני חקיקה תדון בהצעות חוק פרטיות שלגביהן נקבע מועד לדיון במליאת הכנסת, ותקבע את עמדת הממשלה לגביהן.
- (ה) הצעת-חוק פרטית שתובא לדיון במליאת הכנסת בטרם קבעה לגביה ועדת השרים עמדה כנדרש, תהיה עמדת הממשלה - להתנגד. היה בוועדת השרים מספר המצביעים בעד ונגד הצעת החוק שווה, עמדת הממשלה תהיה להתנגד לה.
- (ו) (1) על אף האמור בסעיף 38 בתקנון, רשאי שר לערור על החלטת ועדת השרים לענייני חקיקה, בעניין הצעת חוק פרטית, בתוך שבוע ימים בלבד מיום ההחלטה.
- (2) הוגש ערר כאמור, תהיה עמדת הממשלה להתנגד להצעת החוק הפרטית כל עוד לא התקבלה החלטה בערר.
- (3) הוגש ערר, יעלה שר המשפטים את הצעת החוק הפרטית לדיון מחדש בוועדת השרים, אלא אם ביקש השר העורר שהדיון בערר יתקיים במליאת הממשלה.
- (4) נעדר השר העורר מן הדיון בערר שהגיש, יידחה הדיון למועד אחר, אלא אם הסמיך השר העורר שר אחר להציג את הערר במקומו והודעה על כך נמסרה מראש למזכיר הממשלה, או שראש הממשלה אישר

קיומו של הדיון שלא בנוכחות השר העורר, והודעה על כך נמסרה לשר העורר.

(ז) השר או סגן השר הנוגע בדבר יביא לפני הכנסת את עמדת הממשלה לגבי הצעת החוק הפרטית.
עמדת הממשלה תחייב את נציגי הממשלה בעת הדיונים בוועדות הכנסת.

66. החלת דין הרציפות על הצעת חוק

הצעת שר להחיל דין רציפות על הצעת-חוק, לפי סעיף 1 לחוק רציפות הדיון בהצעות חוק, התשנ"ג-1993 (להלן - "חוק הרציפות"), וכן הודעת ועדה מוועדות הכנסת לפי סעיף 4 לחוק הרציפות, יועברו על-ידי מזכיר הממשלה לכל חברי הממשלה.

ועדת השרים לענייני חקיקה תדון בהצעה ותקבע את עמדת הממשלה לגביה. הוגש ערר - הוא יידון בהתאם להוראות סעיף 39 בתקנון.

הדיון בהודעת ועדה מוועדות הכנסת יתקיים בהתאם לאמור בסעיף 4 לחוק הרציפות.

החליטה ועדת השרים לענייני חקיקה שהממשלה תבקש החלת דין רציפות על הצעת חוק על-פי סעיף 1 לחוק הרציפות, יודיע על כך השר הנוגע בדבר או יושב ראש ועדת השרים במליאת הכנסת.

עמדת הממשלה לגבי הודעה של ועדה מוועדות הכנסת לפי סעיף 4 לחוק הרציפות תועבר לוועדה מוועדות הכנסת ולשר הנוגע בדבר.

פרק ז': מצב חירום ותקנות לשעת חירום

.67 הכרזת מצב חירום

סעיף 38 בחוק יסוד: הממשלה קובע:

"(א) ראתה הכנסת שקיים במדינה מצב של חירום, רשאית היא ביוזמתה או על-פי הצעת הממשלה, להכריז על מצב חירום.

(ב) תקופת תוקפה של ההכרזה תהא כפי שנקבע בה, אך לא תעלה על שנה; הכנסת רשאית לחזור ולהכריז על מצב חירום כאמור.

(ג) ראתה הממשלה שקיים במדינה מצב של חירום ושעקב דחיפות העניין יש להכריז על מצב חירום עוד לפני שניתן לכנס את הכנסת, היא רשאית להכריז על מצב חירום; תוקפה של ההכרזה יפקע כעבור שבועה ימים מיום נתינתה, אם לא אושרה או בוטלה קודם לכן על-ידי הכנסת, בהחלטה של רוב חבריה; לא התכנסה הכנסת, רשאית הממשלה לחזור ולהכריז על מצב חירום כאמור בסעיף קטן זה.

(ד) הכרזות הכנסת או הממשלה על מצב חירום יפורסמו ברשומות; לא ניתן לפרסם הכרזה על מצב החירום ברשומות, תפורסם ההכרזה בדרך מתאימה אחרת, ובלבד שתפורסם ברשומות מיד כשניתן יהיה לעשות כן.

(ה) הכנסת רשאית בכל עת לבטל הכרזה על מצב חירום; הודעה על הביטול תפורסם ברשומות."

.68 תקנות שעת חירום

סעיף 39 בחוק יסוד: הממשלה קובע:

"(א) במצב חירום רשאית הממשלה להתקין תקנות שעת חירום כדי להגן על המדינה, ביטחון הציבור וקיום האספקה והשירותים החיוניים; תקנות שעת חירום יונחו על שולחן ועדת החוץ והביטחון של הכנסת סמוך ככל האפשר לאחר התקנתן.

(ב) ראה ראש הממשלה כי לא ניתן לכנס את הממשלה וכי קיים צורך דחוף וחיוני להתקין תקנות שעת חירום, רשאי הוא להתקין או להסמיך שר להתקין.

(ג) תקנות שעת חירום כוחן יפה לשנות כל חוק, להפקיע זמנית את תוקפו או לקבוע בו תנאים, וכן להטיל או להגדיל מסים או תשלומי חובה אחרים, והכל זולת אם אין הוראה אחרת בחוק.

(ד) אין בכוחן של תקנות שעת חירום למנוע פניה לערכאות, לקבוע ענישה למפרע, או להתיר פגיעה בכבוד האדם.

(ה) לא יותקנו תקנות שעת חירום ולא יופעלו מכותן הסדריים, אמצעים וסמכויות, אלא במידה שמצב החירום מחייב זאת.

- (ו) תוקפן של תקנות שעת חירום יפקע כעבור שלושה חדשים מיום התקנתן, זולת אם הוארך תוקפן בחוק, או שבוטלו על-ידי הכנסת בחוק או בהחלטה של רוב חברי הכנסת.
- (ז) תקנות שעת חירום ייכנסו לתוקף עם פרסומן ברשומות; לא ניתן לפרסמן ברשומות, הן יפורסמו בדרך מתאימה אחרת, ובלבד שיפורסמו ברשומות מיד כשניתן יהיה לעשות כן.
- (ח) חדל מצב החירום להתקיים, יוסיפו תקנות שעת חירום להתקיים לתקופת תוקפן אך לא יותר מ-60 ימים מסיום מצב החירום; תקנות שעת חירום שתוקפן הוארך בחוק, יוסיפו לעמוד בתוקפן."

פרק ח': נסיעות חברי הממשלה לחוץ-לארץ וקביעת ממלאי מקום

69. נסיעת ראש הממשלה ושר לחוץ-לארץ

- (א) (1) ככלל, נסיעת ראש הממשלה לחוץ-לארץ תובא לידיעת הממשלה.
- (2) נסיעת שר לחוץ-לארץ בתפקיד תהיה באישור הממשלה או במקרים מיוחדים באישורו של ראש הממשלה.
- (ב) הודעה על נסיעת שר לחוץ-לארץ תוגש למזכירות הממשלה על-גבי טופס שהעתקו מצורף כנספח ג' לתקנון, מוקדם ככל הניתן.
- (ג) עם הגשת הבקשה למזכירות הממשלה יעדכן השר את לשכת המנהל הכללי של משרד החוץ על אודות הנסיעה.
- (ד) בתום הנסיעה יעביר השר לראש הממשלה או לשרים הנוגעים בדבר, ועל-פי שיקול דעתו של השר, דיווח על פרטים רלוונטיים לעבודת הממשלה או עניינם של שרים אחרים שעלו בנסיעתו.
- (ה) שר הנוסע לחוץ-לארץ במימון גורם שאינו ממשלתי יפנה ליועץ המשפטי של משרדו מראש על-מנת לקבל חוות דעת בשאלה אם יש בקבלת המימון האמור משום חשש לניגוד עניינים או פגיעה בטוהר המידות או בסדרי המינהל התקינים וזאת מבלי לגרוע מאחריותו האישית של השר להימנע מניגוד עניינים ביחס למימון זה.
- (ו) שר הנוסע לחוץ-לארץ באורח פרטי ידווח למזכיר הממשלה בכתב ומבעוד מועד על אודות נסיעתו, לרבות יעד הנסיעה ומועדיה.
- מזכיר הממשלה יודיע לראש הממשלה על נסיעה פרטית של שר ועל פרטי הנסיעה של שר, מוקדם ככל הניתן.
- (ז) שר הנוסע לחוץ-לארץ, בין בתפקיד ובין באורח פרטי, יודיע למזכיר הממשלה, עובר לנסיעה, את שמו של חבר-הכנסת עימו הוא מקוּוּז, אלא אם ראש הממשלה ראה לפטור אותו מחובה זו בשל טעמים מיוחדים.
- (ח) הממשלה רשאית לקבוע שר שימלא את מקום השר שנעדר מן הארץ. מילוי המקום יכול שיהיה לכל תפקידיו של השר, כולם או למקצתם.
- הממשלה תפרסם ברשומות ותודיע ליושב ראש הכנסת על מילוי מקומו של שר.
- (ט) נסיעת סגן שר לחוץ לארץ, בין בתפקיד ובין באורח פרטי, תהיה באישור השר הממונה על משרדו של סגן השר.
- (י) נעדר ראש הממשלה מן הארץ, יזמן ממלא מקומו את ישיבות הממשלה וינהל אותן. לא מונה ממלא מקום לראש הממשלה או שנבצר ממלא המקום למלא את תפקידו, תקבע הממשלה, בהתאם לסעיף 16 לחוק יסוד: הממשלה ועל-פי הצעת ראש הממשלה, את אחד השרים, שהוא חבר כנסת, למלא את מקומו בעת העדרו מן הארץ, לצורך זימון ישיבות הממשלה.
- הממשלה תפרסם ברשומות ותודיע ליושב-ראש הכנסת על מילוי מקומו של ראש הממשלה.

פרק ט': פרוטוקול החלטות ותמליל הדיונים של הממשלה וועדות השרים

70. תמליל של דיוני הממשלה וועדות השרים

- (א) תמליל של דיוני הממשלה וכן של ועדות שרים יירשם כפי שיקבע מזכיר הממשלה (להלן – "תמליל"). ככלל יתועדו הדיונים גם בהקלטה.
- התמלילים יישמרו במזכירות הממשלה ולא יועברו לגורמים אחרים לרבות לשרים.
- מזכיר הממשלה אחראי להפקדת התמלילים בגנזך המדינה.
- (ב) תמליל של ישיבות הממשלה ושל ועדות שרים בדיוניהן יסווג "סודי ביותר".
- התמלילים הינם חומר סודי וחשאי לתקופה הקבועה בתקנות הארכיונים (עיון בחומר ארכיוני המופקד בגנזך), התש"ע-2010.
- (ג) מזכיר הממשלה רשאי, על אף האמור בסעיף (ב) לעיל, לסווג תמליל או חלק ממנו בכל סיווג.
- אולם, תמליל של ישיבות הממשלה ושל ועדות שרים בדיוניהן בעניינים המפורטים בסעיף 35 לחוק יסוד: הממשלה, יסווגו "סודי ביותר" ויחולו עליהם הוראות סעיף 71 לתקנון זה בשנינויים המחויבים.
- לעניין פרוטוקול החלטות ותמליל של ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי, ראה סעיף 50 לתקנון.
- (ד) (1) העיון בתמלילים כמפורט לעיל אסור, למעט לחברי הממשלה.
- (2) על אף האמור בסעיף (1) לעיל, מזכיר הממשלה רשאי, בנסיבות מיוחדות, לאשר לעובד ציבור לעיין בתמליל של ישיבת ממשלה או ועדת שרים, וזאת לצורך עבודתו השוטפת ובתחום הנוגע לעיסוקו של עובד הציבור.
- (3) המבקש לעיין בתמליל יודיע על כך למזכיר הממשלה והוא יעמיד את התמליל לעיונו של המבקש במזכירות הממשלה.
- (4) מזכיר הממשלה רשאי להתיר למי שנשא דברים בישיבת ממשלה או בוועדת שרים לעיין בדבריו כפי שנרשמו בתמליל, וזאת במתכונת שיקבע מזכיר הממשלה.

71. פרוטוקול הדיונים וההחלטות של הממשלה ושל ועדות השרים

(א) מזכיר הממשלה, או מי שהוסמך על ידו, יערוך פרוטוקול של הדיונים וההחלטות של הממשלה ושל ועדות השרים.

(ב) בפרוטוקול יירשמו שמות הנוכחים בישיבה, שמות הנעדרים, סיכום הדיון, הנחיות ראש הממשלה, או יושב ראש הוועדה, ההחלטות - אם נתקבלו, ואם נערכה הצבעה לגבי החלטה באותה ישיבה - גם מניין הקולות בהצבעה.

(ג) על-פי החלטה של ראש הממשלה או של יושב-ראש ועדת שרים, לפי העניין, לא תיכלל בפרוטוקול החלטה סודית ונוסחה יישמר בנפרד אצל מזכיר הממשלה, ובפרוטוקול יצוין "ההחלטה שמורה במזכירות הממשלה".

(ד) העתקי הפרוטוקולים, למעט פרוטוקול של ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי, וועדות שרים מסוגות אחרות, יופצו לנשיא המדינה, לשרים, ליועץ המשפטי לממשלה ולבעלי תפקידים אחרים, כפי שקבע מזכיר הממשלה.

(ה) מזכירות הממשלה תעביר החלטות של הממשלה ושל ועדות השרים לשר המופקד על ביצוען, ולגורמים אחרים הנוגעים לעניין.

פרק י': סודיות ומסירת ידיעות

72. סודיות

סעיף 35 לחוק יסוד: הממשלה, קובע:

"(א) הדיונים וההחלטות של הממשלה ושל ועדת שרים בעניינים הבאים הם סודיים וגילויים או פרסומם אסור; ואלה העניינים:

(1) ביטחון המדינה;

(2) יחסי חוץ של המדינה;

(3) סוג עניינים אחר שהממשלה ראתה בסודיותם כחיונית למדינה והכריזה עליהם, בצו, לצורך סעיף 35 לחוק יסוד: הממשלה.

(4) עניין שהממשלה החליטה לשמרו בסוד, ובלבד שגילוי ופרסומו של עניין כאמור אינו אסור לפי חוק-יסוד: הממשלה אלא על מי שידע על ההחלטה.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על דברים שהממשלה או ראש הממשלה, או מי שהממשלה או ראש הממשלה הסמיכוהו לכך, התירו את פרסומם, או על דברים שפרסומם נדרש על-פי דין."

73. הודעה בדבר סודיות הישיבה

בראשיתה של ישיבת ממשלה או ועדת שרים אשר בה נדונים עניינים סודיים כאמור, יודיע מזכיר הממשלה, בתיאום עם יושב ראש הוועדה, כי חלות על הדיון ועל ההחלטות הוראות סעיף 35 לחוק יסוד: הממשלה, כאמור, בדבר סודיות.

74. פרסום על-ידי מזכיר הממשלה

(א) מזכיר הממשלה מוסמך לפרסם עניינים שפרסומם נאסר כאמור בסעיף 72 לתקנון.³

(ב) בקביעת הנושאים הניתנים לפרסום, יפעל מזכיר הממשלה לפי הנחיות של ראש הממשלה, או של יושבי-ראש ועדות השרים, או של שר אחר שקבע לכך ראש הממשלה, דרך כלל או לעניין מסוים.

³ ראה הסמכת מזכיר הממשלה – י"פ התשכ"ט, עמ' 602

75. פרסום ברבים

מזכיר הממשלה רשאי להתיר פרסום סדרי היום, הצעות להחלטה והחלטות של הממשלה ושל ועדות השרים אשר קיבלו תוקף של החלטות ממשלה.

76. אי-פרסום על-ידי המשרדים

(א) ידיעות על דיונים והחלטות של הממשלה או של ועדות השרים וחומר לסדר היום שהוגש לקראתם, אף אם גילויים ופרסומם לא נאסרו כאמור בסעיף 35 לחוק יסוד: הממשלה, לא יפרסמו שרים ולא יגלו בעצמם או באמצעות דוברי משרדיהם, אלא אם הסמין לכך בכל מקרה ראש הממשלה, או יושב-ראש ועדת השרים או מזכיר הממשלה, לפי העניין, או שניתן לכך היתר אחר לפי סעיף 35(ב) לחוק יסוד: הממשלה.

(ב) אין באמור בסעיף (א) לעיל, כדי לגרוע מסמכותו של שר לגלות או לפרסם מידע שהוכן במשרדו בתחום אחריותו של המשרד רק מן הטעם שהוגש כחומר לסדר היום של הממשלה.

(ג) על אף האמור בסעיף (א) לעיל, רשאי שר להסביר החלטה של הממשלה או של ועדת שרים, ובלבד שלא יחלוק על החלטת הממשלה וכן שלא ימסור פרטים על הדיונים שקדמו לאותה החלטה, אלא באישור ראש הממשלה.

77. פניות מהציבור

פניות בכתב מהציבור בעניין החלטות ממשלה וחומר אחר יטופלו בהתאם לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 ולהנחיות היועץ המשפטי לממשלה.

פרק י"א: פרסומים והודעות ברשומות

78. פרסומים והודעות על-פי דיין

פרסומים והודעות ברשומות מטעם הממשלה, הנעשים על-פי הוראה שבדין, ייעשו וייחתמו על-ידי מזכיר הממשלה.

79. הודעות ופרסומים אחרים

פרסומים והודעות מטעם הממשלה שלא על-פי הוראה שבדין ייעשו על-פי הוראת הממשלה וייחתמו על-ידי מזכיר הממשלה, אם לא הורה ראש הממשלה הוראה אחרת.

פרק י"ב: הממשלה והכנסת

80. שר מתאם

ראש הממשלה יטיל על אחד השרים להיות שר המתאם בין הממשלה לבין הכנסת, ויכול ראש הממשלה להטיל על אחד מסגני השרים תפקיד זה.

81. הודעות בכנסת

(א) ראש הממשלה יקבע את השר אשר יביא לפני הכנסת הודעת ממשלה או בקשה לאישור פעולה, הטעונות הודעה לכנסת או אישור הכנסת, על-פי חוק יסוד: הממשלה, או על-פי חוק הממשלה, התשס"א-2001.

(ב) הודעות אחרות מטעם הממשלה בכנסת ימסור ראש הממשלה או שר אחר שהממשלה או ראש הממשלה הסמיכו לכך.

82. הצעות בדבר סדר היום של ישיבות הכנסת

מזכיר הממשלה יפעל מטעם ראש הממשלה או הממשלה בכל הקשור לסדר היום של הכנסת, בתיאום עם השר המקשר וכמפורט בתקנון הכנסת.

83. הצעה לסדר היום של הכנסת

(א) הביאה מזכירות הכנסת לידיעת מזכיר הממשלה דבר קיומה של הצעה רגילה או דחופה לסדר היום של הכנסת, ימציא מזכיר הממשלה את ההצעה האמורה לחוות דעתו של השר הנוגע בדבר.

(ב) קיים ספק מיהו השר שההצעה נוגעת לו - יקבע ראש הממשלה את השר אשר ההצעה תועבר לחוות דעתו. לא קבע ראש הממשלה כאמור, יקבע זאת השר המתאם בין הממשלה לבין הכנסת.

(ג) השר אשר ההצעה לסדר היא בתחום אחריותו ישיב בשם הממשלה, אלא אם קבע ראש הממשלה אחרת.

84. שאילתות

(א) שר יענה על שאילתות בכנסת בנושאים שבתחומי אחריותו.

(ב) הוגשה לשר שאילתה הנוגעת לתחום אחריותו של שר אחר - יעבירה לשר הנוגע בדבר ויודיע על כך למזכירות הכנסת.

(ג) קיים ספק מיהו השר שהשאילתה נוגעת לתחום אחריותו - יקבע מזכיר הממשלה את השר שישב לשאילתה.

85. תפקידו של סגן שר

סגן שר יפעל בכנסת בעניינים המנויים בפרק זה בשם השר שמינה אותו ובמסגרת העניינים שמסר לו השר, בהתאם לסעיף 25 בחוק יסוד: הממשלה.

86. אחריות חברי הממשלה

סעיף 4 לחוק יסוד: הממשלה קובע:

"הממשלה אחראית בפני הכנסת אחריות משותפת; שר אחראי בפני ראש הממשלה לתפקידים שעליהם ממונה השר".

(א) לא יחלוק שר או סגן שר בעת הופעתו במליאת הכנסת או בוועדה מועדותיה על החלטה של הממשלה, לא יסתייג ממנה ולא יבקר אותה.

(ב) שרים או נציגיהם המוזמנים להופיע בוועדה מועדות הכנסת, יביעו את עמדת הממשלה, ובאין עמדת ממשלה יגבשו עמדה משותפת.

פרק י"ג: מעקב אחר ביצוע החלטות הממשלה

87. מעקב אחר החלטות ממשלה

(א) נקבה הממשלה בהחלטתה בגורם שיהיה אחראי למעקב אחר ביצוע אותה החלטה – יהיה הגורם הנזכר בהחלטה אחראי למעקב אחר ביצוע ההחלטה וידווח על ביצועה למי שנקבע בהחלטה.

(ב) ראש המטה לביטחון לאומי אחראי לעקוב אחר ביצוע החלטות הממשלה בענייני חוץ וביטחון וכן לעקוב אחר ביצוע החלטותיהן של ועדות השרים שתחום עיסוקן הוא בענייני חוץ וביטחון, והכל בהתאם לקבוע בחוק המטה לביטחון לאומי, התשס"ח-2008 בעניין זה.

ראש המטה לביטחון לאומי ידווח לראש הממשלה על יישום ההחלטות האמורות ויעביר עותק מן הדיווח למזכיר הממשלה.

(ג) המעקב אחר ביצוע החלטות המתקבלות במסגרת דיונים על תקציב המדינה, לרבות החלטות הנוגעות לחוקים הקשורים לתקציב, ירוכז על-ידי הממונה על התקציבים במשרד האוצר, אלא אם כן נקבע אחרת.

(ד) מזכיר הממשלה יעקוב אחר ביצוע החלטות הממשלה שעל-פי מהותן טעונות ביצוע ואשר אינן כלולות במסגרת סעיפים קטנים (א) (ב) ו-(ג) לעיל, או שהמעקב אחר ביצוען לא הוטל על-ידי ראש הממשלה על גורם אחר במשרדו.

(ה) בהמשך לסעיף קטן (ד) לעיל, החלטות שבהן לא התקבל מידע אודות ביצוען, יפנה מזכיר הממשלה אל השרים ככל שהדבר מתבקש ובנסיבות העניין, ויבקשם לדווח על ביצוע החלטות הנוגעות למשרדם.

(ו) למרות האמור בסעיפים (א) -(ג) לעיל, מזכיר הממשלה רשאי לפנות לכל גורם ולקבל עדכון באשר לביצוע החלטה.

88. מעקב אחר הצעות חוק

לעניין החלטה בדבר הצעת חוק ממשלתית, יסתיים המעקב עם הגשת הצעת החוק לכנסת.

על החלטות הנוגעות להצעת חוק של חבר כנסת (הצעת חוק פרטית) – ככלל לא יתקיים מעקב.

89. הטמעת החלטות ממשלה בתוכניות העבודה של משרדי הממשלה

שר האחראי על ביצוע החלטת ממשלה המסווגת כהחלטה ביצועית או החלטה על הנעת תהליך עבודה יעדכן בתוך שלושה חודשים מיום קבלת החלטת ממשלה את תכנית העבודה המשרדית ב"ספר תוכניות העבודה של משרדי הממשלה". במקרה שבו מספר שרים אחראים על ביצוע החלטה, כל שר יעדכן את תכנית העבודה במשרדו.

נספח א' בתקנון לעבודת הממשלה

"טופס" להמחשה ולהנחיה לצורך גיבוש הצעות ודברי הסבר להחלטה לממשלה או לוועדת שרים

כותרת המגדירה את מהות הנושא המובא לדיון ולאישור

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, - כאן יבוא נוסח ההצעה שהממשלה מתבקשת לאשר. אם נדרשת הוצאה תקציבית יצוין היקפה ומהו המקור התקציבי ליישום ההצעה. במקרים המתאימים יצוין לוח זמנים לביצועה של ההחלטה.

אם נדרש שינוי, תיקון או ביטול החלטות קודמות של הממשלה יצוין העניין במפורש. אם נדרש ייזום חקיקה או תיקון חקיקה בהקשר להצעה, ייאמר כאן כי מוטל על שר פלוני להגיש הצעת חוק בעניין.

ההצעה תצביע על השר האחראי לביצוע ההחלטה המוצעת ואם ההחלטה המוצעת נוגעת לתחום סמכותם של מספר שרים - יוצבע במפורש איזה שר אחראי על איזה חלק מן ההצעה.

ההצעה תצביע גם על הגורם האחראי למעקב אחר ביצוע ההחלטה או חלקים ממנה.

דברי הסבר

רקע כללי

בו יובהר הצורך בקבלת הצעת ההחלטה, המניעים והנסיבות שהביאו ליוזמה וכו'.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

בהצעות שיש להן היבט כלכלי יובאו נתונים כלכליים, לרבות נתונים מספריים, נתונים השוואתיים וכן צפי להשלכות על משק המדינה ועל כלכלתה.

תקציב

כאן יפורט היקף התקציב הנדרש לביצוע ההחלטה ואם היא כלולה במסגרת התקציב המאושר של המשרד.

אם ההוצאה הכספית אינה נכללת במסגרת התקציב המאושר, ינקוב השר מגיש ההצעה במקור התקציבי למימונה, תוך ציון עמדת שר האוצר.

לעניין זה - "הוצאה כספית" - לרבות התחייבות להוצאה או הפחתה של הכנסה.

התקציב הנדרש ליישום ההצעה, היקפו ומקורותיו יצוינו גם בהצעת ההחלטה.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

כאן יובאו נתונים והבהרות אם יש להצעה השלכות על מצבת כח האדם ומהם היקפי הגידול או הצימצום בכח האדם, היבטים של ייעול וחסכון בכח אדם.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם
 כאן יצוין אם ההצעה נוגעת לתחום סמכותו של שר אחר. אם כן – יש לציין מהי עמדתו של השר האחר.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא
 כאן יצוינו החלטות קודמות של הממשלה העוסקות באותו נושא.
 אם נדרש לשנות החלטות קודמות, להוסיף עליהן או לבטלן – יש לציין זאת במפורש גם בהצעת ההחלטה.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה
 כאן תצוין עמדתו של היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה.

סיווגים*
 סיווג ראשי:
 סיווג משני:
 תחום פעולה עיקרי:

חתימת השר המגיש
 ההצעה תוגש בליווי מכתב הנושא את חתימת השר המגיש.

יש להתייחס לכל אחת מכותרות המשנה המופיעות בדברי ההסבר.
במקרה שאחת או יותר מכותרות המשנה אינה רלוונטית להצעת
ההחלטה, יש לציין במפורש "לא רלוונטי" או "אין".

* הצעות ההחלטה תסווגנה בהתאם ל"מסמך עזר לסיווג הצעות ההחלטה המובאות לממשלה", בידי מזכירות הממשלה הסמכות לאשר את הסיווג המוצע או לשנות אותו על-מנת שיתאים לכללי עבודת הממשלה.

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה: _____

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

חתימה

תפקיד

שם

סוג ההחלטה (לכל החלטה ייקבע סוג אחד ראשי ומספר סוגי משנה)

1. החלטה ביצועית (החלטות העוסקות ביישום מדיניות הממשלה בתחום כלשהו, בין אם באמצעות ביצוע פעולות באופן ישיר, הקצאה מחדש של משאבים בתוך הממשלה ומחוצה לה, שימוש בכלים כלכליים להשגת יעדי מדיניות והתערבות והסדרה של תחום כלשהו באמצעות רגולציה). קוד: ביצועי.
2. החלטה הצהרתית (החלטות שמהותן התווית מדיניות ממשלתית, קביעת עקרונות או הצבת יעדים או החלטות המסכמות סקירה או דיווח שניתן לממשלה - אשר אינן מטילות אחריות ביצועית על גורם כלשהו בממשלה). קוד: הצהרתי.
3. החלטה על הנעת תהליך עבודה (החלטות המטילות אחריות על גורם יחיד או פורום עבודה לגיבוש מדיניות או המלצות בנושא מסוים עד לתאריך יעד, במסגרת ממשלתית או כזו המשתפת גורמים שאינם ממשלתיים). קוד: תהליך.
4. החלטה על מינוי (החלטות העוסקות במינויים בממשלה ובשירות הציבורי, ובכלל זה מינויי שרים ומנכ"לים, הארכת מינויים קיימים ומינויים לתאגידים סטטוטוריים ולמועצות ציבוריות, באופן שאינו משנה את עבודת הממשלה). קוד: מינויים.
5. החלטה על אופן עבודת הממשלה (ובכלל זה אופן המינוי לתפקידים בשירות הציבורי, הקמת מסגרות עבודה קבועות בדרג שרים או בדרגים המקצועיים, העברת סמכויות והאצלתן, הקמה ופירוק של גופים ממשלתיים, נהלי רכש וכ"א וכ''). קוד: ממשלה.
6. החלטה על אישור פורמאלי של החלטות גופים ודירקטוריונים כנדרש בחוק, אישור תקציב של חברה ממשלתית, הענקת תנאי שכר חריגים לבעלי תפקידים, אשרור אמנות בינלאומיות ומקומיות בנושאים שונים וקבלת עיטורים ממדינות או מגורמים זרים). קוד: פורמאלי.
7. החלטה העוסקת בחקיקה ממשלתית המובאת לכנסת. קוד: חק"מ.
8. החלטה העוסקת בחקיקה פרטית המובאת לממשלה לצורך גיבוש עמדתה. קוד: חק"פ.
9. החלטה על שינוי וביטול החלטות ממשלה קודמות. קוד: שינוי.
10. החלטה על אישור נסיעות. קוד: נסיעות.
11. החלטה אחרת. קוד: אחר.

תחום ההחלטה (לכל החלטה ייקבע תחום אחד)

1. חוץ וביטחון (נושאים מדיניים, מערכת הביטחון, היערכות למצבי חירום, חוסן לאומי, מערך המילואים).
2. חברה וכלכלה (רווחה, בריאות, חינוך, שיכון ובינוי, חקלאות, פריפריה, מיעוטים, מיסוי, ספורט ומדע).
3. נושאים אזרחיים (מדיניות הגירה, בטיחות בדרכים, רעידות אדמה, מעמד האישה, פנים, דמוגרפיה).
4. ישראל והעם היהודי (יהדות התפוצות, דת ומדינה, קליטת עליה, ירושלים ומעמדה).
5. תשתיות וסביבה (תשתיות פיזיות, תחבורה, התיישבות, תקשורת, תעופה, איכות הסביבה).
6. המגזר הציבורי (ממשלה, חברות ממשלתיות, תאגידים סטטוטוריים, שלטון מקומי, מועצות דתיות).
7. אכיפת חוק (פשיעה, מדיניות גבולות, הגירה בלתי חוקית, טיפול באללימות וכו').
8. תרבות, סמלים וטקסים.
9. אחר (ובכלל זה להחלטות שסיווגן הראשי חקיקה ממשלתית, חקיקה פרטית או נסיעות שרים).

הערות

- לכל הצעת החלטה יוגדר סוג החלטה ראשי. בנוסף לו, יוגדרו לכל החלטה מספר סוגי משנה, בהתאם למהות ההחלטות הנדרשות בחלקיה השונים של ההצעה.
- לכל הצעת החלטה יוגדר תחום החלטה אחד. כאשר מדובר בהחלטות שסיווגן הראשי חקיקה פרטית, חקיקה ממשלתית או אישור נסיעות, ייכתב "תחום - אחר".
- כאשר המדובר בחקיקה ממשלתית, יש להבחין בין שני סוגים: (1) החלטות ביצועיות של הממשלה אשר שינוי חקיקה הינו חלק מהן תסווגנה כ"ביצועיות" בסיווג ראשי וכ"חקיקה ממשלתית" בסיווג משני; (2) החלטות העוסקות אך ורק בחקיקה ממשלתית על שלביה השונים (אישור המתווה, אישור טיוטת החוק, עררים על ההחלטות וכדומה) תסווגנה כ"חקיקה ממשלתית" בסיווג ראשי ללא סיווגים משניים.
- החלטות שסיווגן אישור מינויים יסווגו על-פי תחום המשרה המדובר; החלטות על אופן עבודת הממשלה יסווגו כהחלטות שתחומן המגזר הציבורי.

נספח ב' בתקנון לעבודת הממשלה

נהלי הצגת מצגות בישיבת ממשלה

שר המבקש להציג נושא מסוים באמצעות מצגת ינהג כמפורט להלן:

- המצגות יכללו עקרונות ונקודות עניין (בגודל פונט לא קטן מ-36), וכן מרכיבים גרפיים כמו תרשימים, מפות, תמונות, וידאו קצר וכדומה.
- המצגות מיועדות להעביר מסרים ולא פרטי פרטים.
- המצגות אינן חלופה לחומר קריאה נלווה.
- זמן הצגת המצגת לא יעלה על 20 דקות.
- המצגת תכלול לא יותר מ-10 שקפים.

מצגות המיועדות לממשלה יועברו למזכירות הממשלה לפחות יומיים טרם הישיבה.

חריגים מהסדר זה באישור מראש של מזכיר הממשלה.

נספח ג' בתקנון לעבודת הממשלה

בקשת שר לנסיעה לחוץ לארץ בתפקיד

1. שם השר ותפקידו:

2. ארץ היעד:

3. מטרת הנסיעה:

4. פגישות מתוכננות:

5. מועד הנסיעה (יציאה וחזרה):

6. שם חה"כ עימו מקוזז השר:

7. תיאום עם מטה משרד החוץ בלשכת מנכ"ל משרד החוץ (שם ותפקיד):

8. הערות:

נספח ד' בתקנון לעבודת הממשלה

נוהל עבודת הממשלה בחירום

1. כללי

- (א) בבסיס ארגון עבודת הממשלה בחירום עומד ניהול עבודת הממשלה בחירום.
- (ב) מטרת הנוהל היא להגדיר ולקבוע את סדרי עבודת הממשלה בחירום כנספח לתקנון עבודת הממשלה.
- (ג) למען הסר ספק, מובהר כי ניהול זה דן במצבי חירום פרטניים ואינו דן במצב החירום הכללי הקיים במדינה ושהוכרז בהתאם לסעיף 38 לחוק יסוד: הממשלה.
- (ד) אין באמור בנוהל זה כדי לפגוע בסמכות הנתונה לממשלה או לשר משריה לפעול במצבי חירום על-פי כל דין.

2. מצבי חירום אפשריים

- "מצב חירום" – מצב המצריך היערכות מיוחדת ופעילות רב תחומית ברמה הלאומית. מצב החירום יכול לנבוע מאחד מאלה:
- (א) מלחמה כוללת או עימות מוגבל או נסיבות העשויות להוביל למערכה כזו;
- (ב) פיגוע "טרור" על קונבנציונלי או בלתי קונבנציונלי, לרבות שיבוש מערכות מידע הגורם לסיכון בנפש או נזק לתשתיות ("סייבר טרור");
- (ג) אסון טבע – רעידת אדמה, שיטפון וכדומה;
- (ד) מגיפה;
- (ה) תקלה תפעולית, כגון תקלה הגורמת להתפשטות חומר מסוכן או חומר רדיולוגי, וכדומה העשויה לגרום לאסון המוני.

3. הודעה על הפעלת הממשלה במתכונת חירום והפעלת מנגנוני הממשלה בחירום

- (א) ראש הממשלה יהיה מוסמך לקבוע כי לעניין הפעלת הממשלה מתקיים מצב חירום בהתאם לנוהל זה.
- (ב) בקשה להפעלת הממשלה בחירום תובא בפני ראש הממשלה על-ידי שר בממשלת ישראל או על-ידי כל גורם אחר הכפוף לראש הממשלה.

4. הפעלת מנגנוני משרד ראש הממשלה בעת הכרזה על הפעלת הממשלה במתכונת חירום

בהתקיים מצב חירום תינקטנה הפעולות הבאות:

- (א) מזכיר הממשלה יודיע על מצב החירום, בהקדם האפשרי, לכל חברי הממשלה. כל אחד מחברי הממשלה יפעל על-פי תחומי אחריותו ויודיע על מצב החירום לגורמים הכפופים לו. חברי הממשלה יודיעו למזכירות הממשלה על מקום הימצאם ועל דרכי ההתקשרות עמם בכל עת על-מנת שניתן יהיה לאתרם ולזמנם לשיבות לפי הצורך.

(ב) מזכיר הממשלה יודיע על מצב החירום, בהקדם האפשרי, לנשיא המדינה, ליושב ראש הכנסת, ולגורמים נוספים על-פי הנחיית ראש הממשלה.

(ג) מזכיר הממשלה, ראש המטה לביטחון לאומי, המזכיר הצבאי של ראש הממשלה, מנכ"ל משרד ראש הממשלה, ראש הסגל וראש מערך ההסברה במשרד רה"מ יפעילו, כל אחד בתחום אחריותו, את נוהל החירום של המנגנונים שהם אחראים עליהם, וזאת כדי לאפשר את פעילותם התקינה והיעילה של הממשלה ושל ראש הממשלה במצב החירום.

5. עבודת הממשלה לאחר הכרזה על הפעלת הממשלה במתכונת חירום

(א) בהתקיים מצב חירום תתכנס הממשלה, בהקדם האפשרי, לישיבה ראשונה בה יינתן עדכון על המצב ויתקבלו החלטות בהתאם. ראש הממשלה יקבע בישיבתה הראשונה של הממשלה את התדירות הנדרשת להתכנסויותיה. ראש הממשלה יקבע ישיבות נוספות, לפי הצורך.

(ב) הממשלה תתכנס לישיבותיה, במקום מושבה הרגיל במשרד ראש הממשלה בירושלים. ואולם, אם הנסיבות יחייבו זאת, או אם קבע כך ראש הממשלה, תתכנס הממשלה במקום אחר שיקבע וזאת כדי להבטיח את פעולתה התקינה.

(ג) הוראות תקנון עבודת הממשלה יחולו גם על דיוני הממשלה בעת התכנסותה במצב של חירום בשינויים המתחייבים. ראש הממשלה יהיה מוסמך לקבוע הוראות והנחיות אחרות לעניין זה ככל שיידרש.

(ד) ראה ראש הממשלה כי המצב מחייב כינוס ועדת שרים כלשהי או קבוצת שרים לנושא מיוחד - ינחה את מזכיר הממשלה לכנסם.

(ה) ראש הממשלה ייקבע את סדר היום לישיבת הממשלה, ואת משכו של הדיון.

(ו) הממשלה תקבל דיווח עדכני ושוטף על המצב, וכן כל מידע רלוונטי לצורך קבלת החלטות.

(ז) הנושאים, התצוגות והעזרים המיועדים להצגת הנתונים לממשלה יתואמו על-ידי ראש המטה לביטחון לאומי, מזכיר הממשלה והמזכיר הצבאי לראש הממשלה. ראש המטה לביטחון לאומי יתאם זאת עם המרכז לניהול משברים לאומיים (להלן - מנ"ל) והגורמים המתאימים.

(ח) יירשם תמליל מדיוני הממשלה ומדיוני ועדות השרים או קבוצת השרים שיתכנסו בעת חירום. הדיונים יתועדו במקביל גם בהקלטה.

(ט) החלטות הממשלה והחלטות ועדות השרים יועברו לאלתר על-ידי מזכיר הממשלה לגורמים הנוגעים בדבר לצורך ביצוע.

(י) סודיות הדיונים תיקבע בהתאם לסעיף 35 לחוק יסוד: הממשלה. מזכיר הממשלה יהיה אחראי לחדד את העניין בעת ישיבות הממשלה, ועדות השרים או כל הרכב שרים אחר.

6. תפקידי הממשלה ופעולותיה בשעה שקיים מצב חירום

- (א) הממשלה תעקוב אחר התפתחות מצב החירום ותנחה, ככל הנדרש, את משרדי הממשלה, הרשויות והזרועות האחרות של המדינה כיצד לטפל באירוע, בהשלכותיו ובתוצאותיו, לרבות:
- (1) להנחות ככל הנוגע לגיוס אמצעים וכוח אדם לטיפול במצב.
 - (2) להנחות, ככל הנדרש, בכל הנוגע לפעילות האזרחית והחזרה לחיים תקינים בתום מצב החירום.
 - (3) להנחות את מערכי ההסברה והדוברות בארץ ובעולם.
- (ב) במצב חירום שעניינו מלחמה, עימות מוגבל או פעילות ביטחונית משמעותית בלבד –
- (1) הממשלה, או כל צוות שרים שיוסמך על-ידי הממשלה, יגדירו את המטרות, ויורו את צה"ל וזרועות הביטחון האחרות באשר ליעדים הנדרשים מהם לצורך הפעילות.
 - (2) הממשלה, או כל צוות שרים שיוסמך על-ידי הממשלה, יאשרו את ביצוע התוכניות האסטרטגיות שיוצגו על-ידי צה"ל וזרועות הביטחון האחרות, ויעקבו אחר מהלכי המלחמה, העימות המוגבל או הפעילות הביטחונית.
 - (3) הממשלה תדון, ככל שניתן בישיבתה הראשונה שלאחר תחילת מצב החירום, בצורך להכריז על "מצב מיוחד בעורף" לפי חוק ההתגוננות האזרחית, התש"י – 1949. החליטה הממשלה כי יש מקום להכרזת "מצב מיוחד בעורף" – תפעל לפי האמור בחוק ההתגוננות האזרחית בעניין זה. אין באמור בסעיף זה כדי לגרוע מסמכותו של שר הביטחון להכריז על "מצב מיוחד בעורף", אם שוכנע שר הביטחון כי קיימות נסיבות המצדיקות הכרזה על מצב מיוחד בעורף, והממשלה טרם הכריזה על כך.
- (ג) אם לא קיימת הכרזה על מצב חירום לפי סעיף 38 לחוק יסוד: ממשלה – תדון הממשלה, ככל שניתן בישיבתה הראשונה שלאחר תחילת מצב החירום, בצורך להכריז מצב חירום לפי סעיף זה. החליטה הממשלה כי יש מקום להכרזת מצב חירום לפי סעיף זה – תפעל על-פי האמור בחוק יסוד: ממשלה.
- (ד) ראש הממשלה, וכן כל שר בתחום אחריותו, יבחן את הצורך בהתקנת "תקנות שעת חירום", לפי סעיף 39 לחוק יסוד: ממשלה, ויביא בפני הממשלה את המלצתו בדבר התקנת תקנות שעת חירום כאמור. אין באמור בסעיף זה כדי לגרוע מסמכותו של ראש הממשלה להתקין תקנות שעת חירום או להסמיך שר להתקין, אם לא ניתן לכנס את הממשלה ואם קיים צורך דחוף וחיוני בהתקנתן.
- (ה) שר הביטחון יביא בפני הממשלה, ככל שניתן בישיבת הממשלה הראשונה שתתכנס לאחר תחילת מצב חירום, את המלצתו בדבר הפעלת "משק לשעת חירום", כמשמעותו בהחלטת הממשלה מס' 1716 מיום 6/7/1986 והחלטת הממשלה מס' 1080 מיום 13/2/2000. הממשלה תדון בהמלצת שר הביטחון ותקבל החלטה בעניין זה.
- (ו) הממשלה תדון בצורך להסמיך את שר הביטחון לפעול לגיוס חיילי מילואים לשירות בנסיבות חירום לפי סעיף 8 לחוק שירות המילואים, התשס"ח – 2008, או לשירות במצב מיוחד לפי סעיף 9 לחוק שירות המילואים, לפי העניין. אין באמור בסעיף זה כדי לגרוע מסמכותו של שר הביטחון לקרוא לחיילי מילואים לשירות בצווי חירום, בהסכמת ראש הממשלה, אם שוכנע כי עקב דחיפות העניין יש לעשות כן עוד לפני שניתן לקבל את אישור הממשלה.

(ז) שר הביטחון ידווח לממשלה על גיוס אמצעים וציוד לפי חוק רישום ציוד וגיוסו, התשמ"ז - 1987.

(ח) הממשלה תדון בצורך לפעול לקבלת תמיכה וסיוע חוץ בתחום המדיני, הצבאי והאזרחי.

(ט) הממשלה תדון בהנחיות הנדרשות בכל הנוגע להגנת העורף האזרחי והפעילות האזרחית, לרבות החזרה לחיים תקינים בתום מצב החירום.

(י) הממשלה תדון ותנחה בדבר ההסברה והדוברות לציבור בארץ ובעולם.

7. מתווה לדיוני הממשלה בשעה שקיים מצב חירום

רשימת הנושאים שיוצגו לממשלה:

(א) במצב חירום שעניינו מלחמה, עימות מוגבל או פעילות ביטחונית משמעותית:

- (1) תמונת מצב האויב (על-פי חזיתות) ביבשה, באוויר ובים.
- (2) תמונת מצב כוחותינו (על-פי חזיתות) ביבשה, באוויר ובים.
- (3) תוכניות צה"ל, לרבות דרכי פעולה אפשריות וחלופות.
- (4) כיווני התפתחות אפשריים ב-48 השעות הבאות.
- (5) דרישות לסיוע חוץ בתחום הצבאי (אם יהיו כאלה).
- (6) תמונת מצב העורף, לרבות גורמי הפגיעה, היקפי הפגיעה בעורף והמשמעות של הנזקים שנגרמו לעורף.
- (7) תמונת מצב בהיבטים של מל"ח, (לרבות תמונת מצב ברשויות המקומיות הנתונות לאיום).
- (8) תמונת מצב מדינית.
- (9) הערכת מצב בתחום ההסברה.
- (10) נושאים נוספים ע"פ קביעת ראש הממשלה.

האחריות לוודא הצגת הנושאים על-ידי השרים וראשי הגופים תהיה על ראש המטה לביטחון לאומי. על בסיס הצגת תמונת המצב תקיים הממשלה הערכת מצב בה יבחנו החלופות ויתקבלו החלטות.

(ב) במצב חירום אחר, לפי העניין:

- (1) תמונת מצב לגבי האירוע.
- (2) מספר הנפגעים והיקף הנזקים שנגרמו.
- (3) משמעות לגבי האירוע והתפתחותו.
- (4) דרכי הטיפול בתוצאות האירוע.
- (5) משמעות לגבי כלל הפעילות האזרחית והכלכלית, לרבות תמונת מצב לגבי מל"ח.
- (6) דרישות לסיוע חוץ בהיבטים השונים.
- (7) תמונת מצב רלוונטית של הזירה הבינלאומית.
- (8) הערכת מצב בתחום ההסברה.
- (9) נושאים נוספים על-פי קביעת ראש הממשלה.

האחריות לוודא הצגת הנושאים על-ידי השרים וראשי הגופים תהיה על ראש המטה לביטחון לאומי. על בסיס הצגת תמונת המצב תקיים הממשלה הערכת מצב בה יבחנו החלופות ויתקבלו החלטות.

8. דוכרות, הסברה ומסירת מידע לציבור בשעה שקיים מצב חירום

- (א) במהלך מצב החירום יופעל במשרד ראש הממשלה מערך הסברה לאומי בחירום אשר יעסוק בתחומי ההסברה מול התקשורת הישראלית והתקשורת הזרה, ויתאם את פעילות מערכי הדוכרות השונים.
- (ב) הממשלה תודיע לציבור על קיומו של מצב חירום. כן תימסר הודעה לציבור על הכרזות והחלטות אחרות של הממשלה, לרבות: הכרזת מצב מיוחד בעורף, הפעלת מערך מל"ח, התקנת תקנות שעת חירום.
- (ג) הממשלה תודיע לציבור, באורח שוטף ותכוף, על דיוניה ועל החלטותיה ככל שאין בהודעות משום פגיעה בביטחון המדינה והציבור ובאינטרסים חיוניים של המדינה או הציבור.
- (ד) ההודעות ימסרו באמצעי התקשורת, ע"י גורם בכיר כפי שייקבע על-ידי ראש הממשלה או הממשלה, ועל ידו בלבד.